

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI.

Wtorek, 17 grudnia 1935 r.

Nr. 345

Prenumerata miesięczna z odroczeniem do domu i przesyłką pocztową **2.50**

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefon: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. nieobciąża abonamentu.

Jutro posiedzenie Rady Ligi Narodów

Litwinow ostro zaatakuję projekt francusko-angielski

GENEWA, 16.12. (Tel. wł.). Środowe posiedzenie Rady Ligi Narodów będzie wielkim wydarzeniem politycznym w dziejach Ligi. W posiedzeniu tem weźmie udział kilku ministrów spraw zagranicznych, a mianowicie Hoare, Laval, Beck, Litwinow.

Litwinow ma ostro zaatakować pokojowe propozycje paryskie. Dyskusja nad projektem przeciągnie się prawdopodobnie do piątku wieczorem.

Włochy nie daly jeszcze odpowiedzi na propozycje pokojowe. Mussolini, prawdopodobnie przyjmie je, jednak z pewnymi zastrzeżeniami.

Gabinet Baldwina ZACHWIANY.

LONDYN, 16.12. (tel. wł.). Dzisiaj powrócił do Londynu min. Hoare.

Posiedzenie parlamentu angielskiego, wyznaczone na dzisiaj nie odbyło się.

Układ Laval — Hoare spowodował poważne osłabienie gabinetu Baldwin.

W ciągu dzisiejszego dnia Baldwin

odbył konferencję z kilkoma ministrami, starając się usunąć rozbieżności.

W kołach politycznych Londynu krąży uprzedzenie pogłoska, że minister Hoare ustąpi.

ODŁOŻENIE PRZEMÓWIENIA LAVALA.

PARYŻ, 16.12. (Tel. wł.). Laval odłożył swe przemówienie, zapowiedziane na dzisiaj, w Izbie deputowanych do jutra.

MIN. BECK WYJECHAŁ.

WARSZAWA, 16.12. (Tel. wł.). Min. Beck wyjechał dzisiaj do Genewy, do dnia przyjazdu jutro.

Oświadczenie negusa

PARYŻ, 16.12. (tel. wł.). Negus przebywający w Dessie przyjął dzisiaj przedstawicieli prasy, którym oświadczył, że nie mógłby przyjąć warunków pokojowych według projektu francusko-angielskiego nietylko ze względu na interesy abisyńskie, ale również dlatego, że uważałby ich przyjęcie za zdradę Ligi Narodów.

Włodzimierz Kownacki

dlugoletni pracownik Warszawskiego T-wa Kopalń i Zakładów Hutniczych w Niemcach

zmarł d. 15 grudnia 1935 r. przeżywszy lat 51.

Cześć Jego pamięci!

Współpracownicy z kopalni Kazimierz i Juliusz oraz z biura głównego

s. i p.

Zapowiedź zmian personalnych

w Min. oświaty i spraw wewnętrznych.

WARSZAWA, 16.12. (tel. wł.). Od chwili objęcia Ministerstwa oświaty przez prof. Świątosławskiego żywe zainteresowanie wywołują zarządzenia nowego ministra oraz projekty jego działalności na najbliższą przyszłość. Jak wiadomo, już w pierwszych dniach po nominacji nowego ministra zapowiedziany został szereg zmian na wyższych stanowiskach tego resortu.

Obecnie do zapowiedzianych już prze-

sunąć zamotować należy pogłoskę o możliwości szybkiego ustąpienia jednego z wiceministrów oświaty.

Poza zmianami personalnymi mają być również dokonane i zmiany reorganizacyjne, polegające przede wszystkim na utworzeniu gabinetu ministra oświaty, który dotąd nie istniał.

Co do spraw młodzieży, to, jak słychać, skoncentrowane one ewentualnie zostaną w nowoprojektowanym gabinecie

ministra oświaty, a ogólne kierownictwo nad temi sprawami spoczywałoby w rękach bezpośrednio min. Świątosławskiego.

Mówi się również o możliwości zmiany na stanowisku dyrektora departamentu wyznań, które to stanowisko zajmuje od szeregu lat p. Franciszek Potocki.

Jednocześnie ze zmianami na terenie Min. oświaty odbywają się w Min. spraw wewnętrznych rozmowy na temat obsadzenia wakujących w województwach oraz pozycjonowania przynależnych na stanowiskach wojewodów wojskowych.

Otóż na wakujące stanowisko wojewody nowogrodzkiego po p. Świątosławskim wymieniano nazwisko szefa gabinetu ministra spraw wojskowych płk. Sokółowskiego. Na województwo tarnopolskie dotąd jeszcze kandydatura nie została ustalona.

Z innych województw krąży pogłoska o możliwości zmiany w województwie łódzkim, gdzie wojewodą jest obecnie p. Hauke-Nowik. Na jego zastępę wymieniano obecnego wojewodę pomorskiego p. Kirtiklie. Co do województwa pomorskiego to mówi się o możliwości przeniesienia gen. Paławskiego z Białogostku do Torunia. Wszystkie te zmiany, jak przypuszczają, dokonane zostaną już w najbliższym czasie po ostatecznym ich zaopiniowaniu, być może, że jeszcze przed 1 stycznia roku przyszłego.

Litwa subwencjonuje O.U.N.

Sensacyjne zeznania na procesie bojowców ukraińskich

WARSZAWA, 16.12. (tel. wł.). Dzisiaj zeznawał w dalszym ciągu procesie bojowców ukraińskich nacelnik wydziału bezpieczeństwa Min. spraw wewnętrznych Wacław Zybowski. Zeznania jego były bardzo obciążające dla OUN. Nacz. Zybowski odpowiadał również na pytania prokuratora i obrońców. Podczas rozprawy sąd ukarał dwóch obrońców ukraińskich grzywną po 200 zł. za stawianie niedopuszczalnych pytań.

Skolej zeznawał oficer sztabu głównego por. Tupalski, który mówił o finansowaniu OUN. Kiedy obrona zapytała o finansowanie organizacji przez Litwę, świadek oświadczył, że ostatnią kwartalną subwencję OUN otrzymało z Litwy 11 października r.h.

Podczas rozprawy stwierdzono również, że przywódca OUN pułk. Konałewicz przebywa w Szwajcarii.

Na froncie abisyńskim rozpoczęto akcję ofensywną

PARYŻ, 16.12. (tel. wł.). Na froncie abisyńskim rozpoczęto akcję ofensywną.

Włosi donoszą o odparciu ataków abisyńskich na froncie południowym, natomiast komunikaty abisyńskie donoszą, że na północy wojska abisyńskie zabrały 15 włoskich samochodów pancernych, na południu zaś rozprószyły kilka oddziałów włoskich.

Z Addis Abeby donoszą, że na południe od Ogadenu o 65 km. od miasta Casabane toczą się ciężkie walki.

Według doniesień abisyńskich, kilkanaście Somalisów, walczących po stronie włoskiej, przeszło na stronę abisyńską.

Doniesienia abisyńskie nie uzyskały w ciągu dnia potwierdzenia.

Zgon brata

ś. p. MARCIN PIŁSUDSKIEGO

WARSZAWA, 16.12. (tel. wł.). Dzień nam, w mieszkaniu p. Janusza Piłsudskiego, zmarł ś. p. Adam Piłsudski, senator, b. wiceprezydent miasta Wilna.

Ś. p. Adam Piłsudski, młodszy brat ś. p. marszałka Józefa Piłsudskiego, urodził się w r. 1869, w Żukowie na Wileńszczyźnie. Po ukończeniu nauk, objął stanowisko w zarządzie m. Wilna, pracując tam przez długie lata. Przed dwoma laty wybrany był na wiceprezydenta m. Wilna, ostatnio z wyboru został senatorem z woj. wileńskiego.

Ś. p. Adam Piłsudski zaziębł się w drodze z Wilna do Warszawy, nabawiając się zapalenia płuc. Po pięciu dniach choroby sence nie wytrzymało napięcia i gorączki.

Zwłoki ś. p. Adama Piłsudskiego będą przewiezione do Wilna i pochowane w cmentarzu na Rossie, obok matki i brata Józefa Piłsudskiego.

Doskonałe wędliny

poleca

9086

Warszawska Wędliniarnia

St. Kucharski

Sosnowiec, Warszawska 1
TEL. 12-83. Piłsudskiego 61

Dr. Jan Mosdorf W URZĘDZIE ŚLED CZYM

Po zeznaniach na rozprawie zabójców min. B. Pierackiego, o czym pisaliśmy w niedzielę, dr. Jan Mosdorf udał się w towarzystwie kierownika brygady politycznej, urzędu śledczego, komisarza Banko, do urzędu śledczego, celem złożenia dodatkowych wyjaśnień o powodach półtorarocznego ukrywania się.

Przesłuchanie dr. Jana Mosdorfa w urzędzie śledczym trwało blisko dwie godziny.

Wypadek samochodowy

MARSZAŁKA SEJMU ŚLĄSKIEGO

KATOWICE, 16.12. (tel. wł.). Marszałek Sejmu śląskiego Grzesik uległ wypadkowi samochodowemu, jadąc do Krakowa.

Na szosie koło Imielnia szofer nie będąc najechnął na rowerzystę, który wyjechał zza furmanki gwałtownie krocil, wskutek czego auto wpadło do rowu, przysięgniając rowerzystę. Marsz. Grzesik wyleciał z auta i doznał ogólnych obrażeń, szofer zaś wyjechał bez szwanku.

Rowerzysta Sapet, wskutek odnie-
tych obrażeń, zmarł po upływie
kilku godzin w szpitalu.

Pan mówi, że klienci pana znają?

To prawda!

Ale wobec klientów trzeba być uprzejmym!

Trzeba wykazać, że się dba o klienta!

Najlepszą okazją do tego jest ogłoszenie Pańskiego sklepu i towaru w „KURJERZE ZACHODNIM” w okresie przedświątecznym.

Najbardziej nawet znana firma daje dowód żywotności — ogłaszając się!

FABRYKA CUKRÓW

I CZEKOLADY

JAN ZIOŁKOWSKI
W WARSZAWIE

poleca: pierwszorzędną jakość swoje wyroby: bombonierki, czekolady i torty — wszędzie do nabycia.

Spowiedź J. Rutkowskiej przed sądem

Co pchnęło oskarżoną do targnięcia się na życie męża?

Kilka miesięcy temu na jednej z ulic w Katowicach rozegrał się krwawy dramat małżeński, w którym poszła o życie znany na terenie Sosnowca pisarz hipoteczny, Stanisław Rutkowski. Wczoraj, kiedy Rutkowski przechodził ulicą, z bramy wybiegła z rewolwerem w ręku jakaś kobieta w żałobie, która z okrzykiem: „Już więcej nie będziesz mnie maltretował!” wystrzeliła do niego siedem razy, aż do ostatniej kuli.

Rutkowski, ciężko ranny, miał jeszcze tyle siły, że zaczął uciekać. Nie ubiegł jednak daleko, zachwiał się i runął bez przytomności na chodnik. Na odgłos strzałów zbiegli się ludzie, którzy konającego Rutkowskiego zanieśli do jednego z pobliskich sklepów, gdzie po kilku minutach zmarł. Na miejsce krwawego dramatu przybył również posterunkowy, który zatrzymał moredziejnie, odprowadzając ją do komisariatu. W komisariacie kobieta owa położyła na stole rewolwer, poczem oświadczyła, że nazywa się

JANINA RUTKOWSKA

i że ona to właśnie zastrzeliła męża. W dniu wczorajszym sprawa ta znalazła się na wokandzie Sądu okręgowego w Katowicach. Już na godzinę przed rozpoczęciem rozprawy sala sądu zapelniła się szczerze żądną wrzawy publicznością, wśród której przeważały kobiety i to kobiety z inteligencji. Nie brakło również przedstawicielki płci pięknej z Sosnowca, które z niecierpliwością oczekiwały na rozpoczęcie rozprawy.

Ze względu na niewielką ilość miejsc na salę wpuszczane były tylko osoby, mogące wykazać się biletami wstępu. Stół sprawodawców sądowych również obleżony. Na kilkanaście minut przed wejściem na salę sądu, we drzwiach ukazała się Rutkowska. Rutkowska, rozejrzawszy się po sali, nie zdradzając niczem zdenerwowania, powoli skierowała się w stronę ławy oskarżonych. Wszystkie spojrzenia skierowały się na nią. Wśród kobiet rozległy się ciche szepoty.

Punktualnie o godz. 9.30 na salę wszedł trybunał w osobach: wiceprezesa sądu, Arcta, jako przewodniczącego; sędziego Poloczka i sędziego Bernackiego. Miejsce oskarżyciela zajął prok. Turlej, ławę obrońców adwokaci: Pawełek z Sosnowca i Strzelczyk z Katowic. Powództwo cywilne w wysokości 1 złotego, w imieniu syna s. p. Rutkowskiego, Tadeusza, adw. Kuchta z Sosnowca.

Po odczytaniu aktu oskarżenia z ławy

WSTAŁA OSKARŻONA

i drżącym ze wzruszenia głosem zaczęła:

— Przyznaje się, że zabiłam męża. Zabiłam go dlatego, że pozostawił mnie i syna bez jakichkolwiek środków do życia. Zabiłam go za to, że niepomny na me łzy, prośby i zaklęcia wyrzucił mnie, jak psa, na ulicę; zabiłam go wreszcie za ciężką krzywdę, jaką mi wyrządził, zarzucając mi wiarołomstwo i utrzymywanie kochanków. Długa i smutna jest spowiedź mego życia. Zamaż wyszłam z miłości, mając zaledwie 17 lat. Początkowo życie nasze było zgodne. Nie długo to jednak trwało. Już po kilkuletnim pożyciu, mąż zaczął mnie zaniedbywać. Nie zwracałam jednak na to uwagi, myśląc, że stosunki się zmieniają. O, jakie strasznie się myliłam. Mąż mój, zajmujący początkowo niezbyt wysokie stanowisko sekretarza hipotecznego w Warszawie, otrzymał w 1918 roku nominację na pisarza hipotecznego w Sosnowcu. Od

tego czasu zaczyna się moja tragedia. 3-letnia córeczka, Irena, wypadła z piętra na bruk, ponosząc śmierć na miejscu. Był to

POCZĄTEK NIESZCZĘŚĆ.

jakie od tego dnia zaczęły się na mnie zwać. Mąż coraz rzadziej poświęcał mi czasu, bawiąc do późna w nocy poza domem. Dużo mówiono mi o tem, gdzie spędza wieczory. Śmiano się ze mnie, mówiąc, że jestem ślepa. Nie widząc tego, że mój mąż zdradza, że potajemnie spotyka się z kobietami, że bywa w kabaretach, restauracjach i innych lokalach. Początkowo nie wierzyłam tym plotkom, szczerze jednak zrozumiałam, że mówiono prawdę.

Po upływie kilku lat zaczęły się szykany. Mąż zaczął mi zarzucać, że mam „kochankę”, że go utrzymuję i t. p. Dochodziło z tego powodu do ustawicznych scen. Pewnego razu mąż nieco wcześniej przyszedł do domu. Czulałam, że zanoszę się na burzę. Nigdy nie zapomnę tego dnia. Po krótkiej ze mną rozmowie, mąż oświadczył mi krótko, że nie chce ze mną żyć, gdyż go zdradzam. Doszło do tego, że musiałam złożyć przysięgę w kościele przed s. p. ks. Plenkwiczem, że żadnych stosunków z nikim nie utrzymuję. Myślałam wówczas, że rozpoczniemy nowe, szczęśliwe życie. Gdzieś tam! Już po kilku miesiącach zaczęły się znów kłótnie, wymówki, zarzuty. Nie koniec jednak na tem. Mój mąż będąc złośliwym i złośliwym, namawiał mnie do takich wstrętnych rzeczy, że wstydzę się wprost powiedzieć. Kiedy oburzona odmawiałam jego prośbom, mówił, że go nie kocham, że nie mam serca. Zarzucał mi takie potworne rzeczy, jak to, że kocham własnego brata.

Z każdym dniem więcej cierpiałam. W tym to mniej więcej czasie dowiedziałam się, że mąż mój nawiązał znajomość z żoną pewnego porucznika z Sosnowca, z którą utrzymuje bliższe stosunki. Chcąc się przekonać czy rzeczywiście mąż mnie zdradza, udałam się pewnego wieczoru za nim. Nie pomyliłam się w swych przypuszczeniach.

MAŁ UDAL SIĘ DO KOCHANKI.

Co wówczas się ze mną działo — nie wiem. Wiem tylko, że nie panując nad sobą, wpadłam do mieszkania jego przyjaciółki, gdzie też zastałam męża. Nie przejął się zbyt moim widokiem. Jakgdyby nie nie zaszło. W mojej obecności zaczął całować kochankę po twarzy i rękach. Jak szalona wybiegłam z mieszkania, nie wiedząc, co począć z sobą. Nie była to jedyna jego przyjaciółka. Mąż mój utrzymywał bliższe stosunki ze stu-

JANINĄ KAMIŃSKĄ,

co miało ten skutek, że nieszczęśliwa trwała się. Poza tem do biura mąż przyjeżdżał.

ZAWSZE PRZYSTOJNE PANNY,

które — jak mi mówiono — uwodził. Nie mogąc udowodnić mi wiarołomstwa, mąż zarzucił mi, że utrzymuję stosunki z korepetytorem mego syna, Stanisławem Matyją. Chcąc się mnie pozbyć zażądał ażeby podpisała mu

oświadczenie, że go zdradzam. Kiedy nie chciałam tego uczynić, wpadł w szal, chcąc wyrzucić mnie przez okno. Zemdlałam wówczas. Kiedy odżyłam przytomność, mąż przyłożył mi łufę rewolweru do skroni i zagroził, że jeśli nie spełnię jego życzenia, zastrzeli mnie. Cóż miałam robić? — podpisałam. Po tej okropnej scenie wyjechałam z Sosnowca do Warszawy, gdzie też wszczęłam kroki rozwodowe, oraz starania o przyznanie mi i dziecku alimentów.

Kiedy wreszcie, po długich staraniach, sąd przyznał mi alimenty, okazało się, że mąż fikcyjnie obciążył hipoteke na swej nieruchomości na zgórą 300 tys. złotych, byłaby tylko nie dać mi groza. Celu swego dopiął. Wyzerpana bezskuteczną walką, przymerła głodem, targana rozpaczą, postanowiłam porzucić ostatni zobaczyć się z mężem.

Za ostatnie pieniądze, pożyczone od brata, przyjechałam do Sosnowca. Nie mając z czego żyć,

MYŁAM TALERZE I GARNKI

w bufecie w Sądzie okręgowym w Sosnowcu. A tymczasem mąż mój się bawił wyjeżdżając często do Katowic, gdzie miał 2 mieszkania, nie licząc 4-pokojowego mieszkania w Sosnowcu. Mając nadzieję, że mąż spotkam w Katowicach, pojechałam tam. Był to straszny dzień. Padał deszcz, było zimno. Bez celu błąkałam się po ulicach nie zdając sobie sprawy po co chodzę i co robię. Byłam głodna, zmęczona. W kieszeni miałam zaledwie 50 groszy. Miałam już wracać do domu, kiedy nagle ujrzałam na ulicy męża. I wówczas nie wiem jak to się stało, że jak szalona rzuciłam się za nim i zaczęłam strzelać namiętnie. Dziś tego żałuję.

Po tym zeznaniu oskarżona dostała

ROZSTROJU NERWOWEGO.

Łącząc rzewnie.

Wobec wyczerpania oskarżonej, sąd zarządził krótką przerwę, poczem prokurator zadał jej szereg pytań odnoszących się do stosunków, jakie ją łączyły z korepetytorem jej syna, Matyją.

Z odpowiedzi oskarżonej wynikało, że Matyja, będąc człowiekiem niezamożnym, jadał w jej domu obiady. — Zdarzało się — mówiła oskarżona, że mąż, podejrzuwając mnie o zdradę, nasyłał w nocy swych kolegów, którzy obstawiali wejścia do mieszkania, gdy tymczasem jej mąż przeszukiwał mieszkanie w nadziei, że znajdzie tam ukrytego kochanka.

PROK.: A oż oskarżona powie o listach, pisanych do Matyji? Cóż oprz. miały znaczyć te słowa: „pustka spowodowała panią nieobecności staje się nieznosną”...

OSKARŻONA: Pisywałam listy do Matyji, gdyż było mi go żal. Za krzywdę, jaką mi wyrządził mąż niesłusznymi podejrzeniami, chciałam dodać mu otuchy.

PROK.: A o oż oskarżona rozmawiała z bratem służącej Kamińskiej? Czy nie mówiła do niego o tem, że zabije męża.

OSK.: Nie! Mówiłam tylko, że zbije sekretarza męża, Skwarkę. Był to bowiem człowiek, który wyrządził mi wielką krzywdę, śledząc mnie i buntując przeciwko mnie męża.

PRZEWODN.: Pani jest jednak agresywna. Kiedy mąż oskarżonej do stał ataku sercowego i groziło mu niebezpieczeństwo utraty życia, pani opuściła go. Dlaczego? Wszak kazał wolać notariusza i chciał sporządzić testament?

OSK.: Byłam u jego łóżka, ale odzyskałam wkrótce, gdyż mnie wyrzucił.

Ponieważ dalsze zeznania oskarżonej dotyczyły drastycznych momentów, dotyczących

TAJEMNICY ALKOWY,

badz też innych szczegółów, odnoszących się do innych osób sąd. na wniosek obrońców oskarżonej, postanowił tę część rozprawy przeprowadzić przy drzwiach zamkniętych.

Po zeznaniu oskarżonej, które trwało do południa, sąd skończył przystąpił do przesłuchiwanie świadków, których na rozprawę powołano około 20.

Pierwszy składał zeznania lekarz, który wezwany został telefonicznie na miejsce zbrodni. Oświadczył on sądowi, że po stwierdzeniu zgonu Rutkowskiego, badał on oskarżoną, która — jak zeznała — była mocno zdenerwowana i od czasu do czasu wybu-chała płaczem.

Następnie na salę wszedł

STARSZY SYN OSKARŻONEJ.

student politechniki warszawskiej, Tadeusz. Korzystając z dobrodziejstwa ustawy świadek ten zrzekł się zeznań. Zeznawać chciał młodszy syn Rutkowskiej, Zdzisław. Zrzekł się on jednak zeznań na prośbę swej matki.

Duże wrażenie wywołało ukazanie się na sali rzekomego przyjaciela osk. Rutkowskiej, Stanisława Matyji. Będąc korepetytorem syna oskarżonej, Zdzisława, był on u Rutkowskich częstym gościem. Ma on żal do s. p. Rutkowskiego za to, że oskarżył on przed dyrektorem gimnazjum Staszczaka, jakoby utrzymywał bliższe stosunki z Rutkowską. Oskarżenie to przyczyniło się do jego wydalenia ze szkoły. Poza tem oświadczył on sądowi, że sekretarz s. p. Rutkowskiego, Skwarek, mówił do niego, że jeśli się przyzna do utrzymywania stosunków z osk. Rutkowską, Rutkowski zabezpieczy mu utrzymanie. Kiedy świadek był w wojsku, nie spostrzegł, że wystradzono mu z kufelka, znajdującego się w koszarach listy, pisane do niego przez oskarżoną. Dowiedział się o tem później. Pewnego razu — mówił świadek — zaczął mnie niejaką Jędruszkę, szwec, który powiedział mi, że mąż oskarżonej Rutkowskiej proponował mu, ażeby namówił mnie i oskarżoną do przyścia do jego (Jędruski) mieszkania. Widocznie Rutkowski

CHCIAŁ ZŁAPAĆ NAS NA IN FLAGRANT.

Jak dalej twierdził świadek, w mieszkaniu Jędruszki miał się ukryć w szafie s. p. Rutkowski z nim drugim, licząc na to, że złapie nam żonę na wiarołomstwie.

PROK.: — Czy świadek otrzymał 200 zł. od oskarżonej?

Św.: — Dostałem, ale nie od niej, tylko od jej brata, który wiedział, że znajduje się w ciężkim położeniu materialnym.

Po przerwie obiadowej, sąd przesłuchiwał dalszych świadków, których zeznania trwały do wieczora.

Dziś dalszy ciąg procesu.

Baczność GWIAZDKA!!!

Podarunki w wielkim wyborze jak: Puderniczki — Komplety manicur — Do golenia — Rozpylacze — Lustra — Grzebienie oraz Kosmetyki.

połącza najtaniej:

SKŁAD APTECZNY

Z. JACKOWSKI

Dąbrowa, 3-go Maja 6.

Tel. 2-62.

PO USTĄPIENIU MASARYKA

Pierwszy i jedyny od czasu jej powstania prezydent Rzeczypospolitej Czeskiej, który absolutnie piastował godność głowy państwa. — co jest unikatem w dziejach demokratycznych republik — ustępuje ze swego stanowiska w pełni sił umysłowych, ale w przeświadczeniu, że ciężar wieku i stan zdrowia nie pozwalają mu na dalsze spełnianie męczących funkcji reprezentacyjnych. Jest to bardzo ważne wydarzenie dla państwa i narodu czeskiego, gdyż niema w Czechach drugiego człowieka, któryby tak się cieszył zaufaniem społeczeństwa, i któryby położył takie zasługi w dziele odrodzenia czeskiej niepodległości, — co Tomasz Masaryk. Istotnie całe życie ustępującego Prezydenta było wypełnione pracą dla narodu i walką o jego prawa. — a jeżeli Czesi zdobyli w toku układów paryskich, po wielkiej wojnie, — korzyści, o których w najśmielszych swoich pragnieniach nie mogli marzyć, jest to w przeważnej części dziełem Prezydenta Masaryka, jego osobistego uroku i nieskręconej żarliwości z jaką wpał w aliantów konieczność odbudowy państwa czeskiego w granicach zapewniających mu maksimum bezpieczeństwa i maksimum możliwości rozwoju. Prawda, że działał i zabiegał na terenie bardzo podatnym i na tle koniunktury nadzwyczaj sprzyjającej realizacji jego planów. Trzeba bowiem pamiętać, że na całym problemem mocarstw sprzymierzonych była aż do zawarcia traktatu wersalskiego — kwestia rosyjska, która tak długo stała na przeszkodzie odbudowaniu państwa polskiego. Dopóki Rosja walczyła u boku aliantów i odciągała przez to front zachodni. Francja i Anglia nie dopuszczały na ogół myśli wstąpienia Polski inaczej, jak tylko w najściślejszym związku z Rosją; przez dłuższy czas wystarczała im słynna odezwa W. Ks. Mikołaja, która nie spełniała polskich żądań, a bardzo niewiele obiecywała na przyszłość. Dopiero wspaniałe punkty Wilsona, które zawdzięczamy Padewskiemu i załamaniu Rosji po przewrocie bolszewizmu, przełamały i rozwiąły uprzedzenia i złudzenia aliantów i pozwoliły przy wysiłkach Dmowskiego na wprowadzenie kwestii polskiej na właściwe tory. Ale nawet, gdy wielkie mocarstwa już się zdecydowały na utworzenie zupełnie niezależnego polskiego państwa, ich

przedstawiciele szukali takiego rozwiązania, któreby dla jakiejś przyszłej koncepcji rosyjskiej było najgodniejsze. Tym dążeniem przypisać należy postanowienie rady ambasadorów o zawieszeniu granic wschodnich Polski, niepewności losów dawnej wschodniej Galicji i nadzwyczaj-

ne faworyzowanie postulatów czeskich, które znalazło swój wyraz w przyznaniu Czechom całej Słowacji i t. zw. podkarpackiej Rusi. Zwycięzły wówczas argumenty Masaryka, który dowodził, że Czechom konieczne potrzebny jest bezpośredni dostęp do Rosji, albo przez Rumunję, albo przez

Galację wschodnią, o ile ta prowinoja Rosji przypadnie, gdyż tylko wtedy będą mogły Czechy oddziaływać na Rosję w sensie korzystnym dla sprzymierzonych. Z tego zwycięstwa czeskiej kampanii wyniknęły dla nas fatalne zakłamania, które m. in. doprowadziły do walki o Lwów i do wojny z Bolszewją. Z czeskiego punktu widzenia był to wielki sukces i nie można się dziwić, że Prezydent Masaryk zdobył olbrzymią popularność wśród narodu czeskiego i został triumfalnie wybrany pierwszym naczelnikiem wskrzeszonego po 300 latach państwa czeskiego.

Na tem wysokim stanowisku okazał wielki rozum polityczny, umiejętność utrzymania równowagi wśród prądów społeczno-politycznych, krzyżujących się w czeskim społeczeństwie i doskonałą znajomość zachodnio-europejskich stosunków. Był dla Czech idealnym wodzem narodu a jego autorytet bardzo często pomagał zmieniającym się rządowi, wybrnąć z trudnych i drażliwych sytuacji.

Ustępujący prezydent nigdy przeciwko Polsce nie wystąpił; znane zjawiska podczas wojny bolszewickiej nie na jego karb należy położyć. Teraz cofa się w zacisze domowe, aby tam korzystać z zasłużonego otium i cum dignitate; a tymczasem dokoła osoby jego następcy rozgorzała walka, która dowodzi najlepiej, że tylko prezydent Masaryk mógł zjednoczyć głosy wszystkich czeskich stronnictw.

Przed wyborem prezydenta republiki czechosłowackiej

Według konstytucji czechosłowackiej, wybory prezydenta republiki odbyć się muszą najpóźniej w 14 dni po ustąpieniu prezydenta.

Prezydent wybierany jest przez zgromadzenie narodowe, liczące 450 członków (300 posłów i 150 senatorów).

Do ważności wyborów potrzebna jest kwalifikowana większość trzech piątych głosów przy obecności co najmniej połowy członków zgromadzenia narodowego. O ile w dwóch pierwszych głosowaniach żaden z kandydatów nie osiągnie wymaganej większości, następuje głosowanie trzecie, w którym wystarcza większość zwykła.

Sytuacja przedstawia się następują-

co: W łonie zgromadzenia narodowego zarysowują się dwa bloki, a mianowicie: blok stronnictw lewicowych, składający się z socjal-demokratów i narodowych socjalistów czechosłowackich, socjal-demokratów niemieckich, komunistów i katolików czeskich. Do drugiego bloku należą stronnictwa centrowe - prawicowe. Siły obu bloków są zbliżone. Blok lewicowy niewątpliwie głosować będzie na ministra Beneša. Niewiadomo, jaką kandydaturę zamierzają wysunąć stronnictwa centrowe - prawicowe. Krążą pogłoski, że w pierwszym głosowaniu partia sudecko-niemiecka wysunie kandydaturę swego szefa Konrada Henleina. Partia ta rozporządza w zgromadzeniu narodowym 67 głosami.

Laval pojedzie do Berlina? Przed konferencją 5-ciu mocarstw

Z Paryża donoszą:

W tutejszych kołach dyplomatycznych przewiduje się, że wielkiej doniosłości rokowania między Francją i Anglią z jednej strony, a Niemcami z drugiej rozpoczyna się niebawem na bardzo szerokiej płaszczyźnie, obejmującej problem ograniczenia zbrojeń, paktu lotniczego, bezpieczeństwa, oraz powrotu Niemiec do Ligi Narodów i jej reorganizacji.

Główne z powyższych tematów miały być już zadowalająco omówione w czasie konferencji ambasadorów Francji Francois Poncet'a z kanclerzem Hitlerem dnia 21 listopada i podobnej konferencji, którą z kanclerzem odbył w piątek brytyjski ambasador w Berlinie Phippos.

Istnieje przypuszczenie, że rząd niemiecki wyrazi gotowość ograniczenia własnych zbrojeń z tem, że wysokość

ich uzależniona będzie od szeregu elementów politycznych (w pierwszym rzędzie od ostatecznej formy, jaką przybiorą stosunki polityczne Rosji sowieckiej z państwami europejskimi oraz ponowi propozycje zawarcia kilku ograniczonych w czasie paktów nie agresji. Na zasadzie rzeczywistej równości Niemcy gotowe są współpracować z innymi mocarstwami we wszelkich planach organizacji pokojowej, chociażby one miały być podejmowane w ramach Ligi Narodów.

Prowadzone obecnie przedwstępne negocjacje wejdą w fazę definitywnych rokowań zapewne już w styczniu. Min. Laval chciałby im nadać formę konferencji przy udziale pięciu mocarstw.

W związku z tem mówi się o możliwości wyjazdu min. Laval'a do Berlina.

15 minut rozmowy telefonicznej zadecydowało o losach wojny w Abisynji

W paryskich sferach dziennikarskich omawiane są obecnie wypadki ostatnich dni, a zwłaszcza niezrozumiały dla wielu, obfitujący w skutki, zwrot w polityce angielskiej. Wszak Anglia jeszcze przed tygodniem zajmowała stanowisko *bezwzględne*, nieustępliwe, najwyraźniej zmierzająca do obalenia Mussoliniego przez zastosowanie sankcji. Jakże to się stało, że nagle zmieniła zdanie i taktykę, że poszła na ugodę i zaproponowała Włochom znacznie więcej, niż tego żądał Laval?

Dzisiaj wiemy już mniej więcej, że główną rolę w tej metamorfozie odegrały czynniki *ukryte*, znane pod mianem *Intelligence Service*. Codzienne konferencje między Lavalem a sir Hoarem posuwały się naprzód niewzruszenie. A tymczasem wypadki zmieniały z dnia na dzień koniunkturę. Z jednej strony stawało się oczywiste, że Abisynijczy nie stawiają oporu, że Włosi bez walnej bitwy posuwają się naprzód; z drugiej znów strony Genewa przygotowała *wielką uderzenie w potęgę Włoch* przez wprowadzenie embarga na naftę.

W konferencjach tych uczestniczył jako ekspert angielskiego minister spraw zagranicznych p. Peterson. Osobistość do niedawna zupełnie nieznana. Okazuje się obecnie, że *dziś* *lacz ten był łącznikiem między For-*

reign - Office a Intelligence Service. Peterson odbierał codziennie raporty wywiadu angielskiego, sumował otrzymane wiadomości i *rysował średnią arytmetyczną* w postaci wniosków, które komunikował panu Hoare.

Do niedawna wnioski te były optymistyczne. Zarówno wywiad morski jak i lądowy stawiał *rozmaite horoskopy dla Anglii*; dlatego sir Hoare zajmował stanowisko nieprzejednane w rozmowach z p. Lavalem. Zdawało się, że w Genewie zapadną ostateczne uchwały antywłoskie i że Anglia będzie miała powierzona sobie rolę kontrolera na morzu Śródziemnym.

Nagle wszystko się załamało. Podczas pamiętnej konferencji Laval — Hoare kiedy to tak raptownie uzgodniono zaprzetywanie na korzyść Włoch. p. Peterson *był mezwany do telefonu*. Rozmawiał z Marsylią około kwadransa. A gdy wrócił, twarz miał przygnębioną i *nie ukrywał zniechęcenia*. Poprosił o zrobienie krótkiej przerwy w naradach i zamknął się z sir Hoarem sam na sam w oddzielnym pokoju.

Treść ich rozmowy nie jest znana. Wystarczy stwierdzić, że obaj Angliści *spółkawszy się ponownie z Lavalem*, zmienili całkowicie taktykę: *pierwsi zaproponowali takie warunki, któreby mogły doprowadzić do zawieszenia*

broń w możliwie szybkim tempie. Jak wiadomo, opracowano tegoż dnia plan podziału Abisynji, plan wyjątkowo wygodny dla Mussoliniego, co wywołało konsternację w Londynie, a następnie w Lidze Narodów.

Czegóż dowodził się Peterson podczas 15-minutowej rozmowy z Marsylią? Jak twierdzą dziennikarze francuscy, w Marsylii *nie było się centrum rywalizacji angielskiej na basen Śródziemnomorski*. Stamtąd wychodzą raporty dotyczące włoskich sił morskich i lądowych, tam też są segregowane i opracowywane wieści z *Abisynji, z Egiptu i Sudanu*.

Niewątpliwie raporty były dość pesymistyczne, skoro sir Hoare załamał się raptownie i skapitulował na całej linii. Podobno doradca Peterson przekonał go, że *flota angielska jest już zbyt słaba, by stawić czoła okrętom, łodziom podwodnym i samolotom włoskim*. Podobno z Egiptu nadeszły wieści *zatrważające*, a liczni agenci z Abisynji zapewniali centralę marsylijską, że marzenia o klęsce Włochów są *nurzonką*. Wszystko to zbiegło się jednocześnie i zaskoczyło p. Hoare do tego stopnia, że na własną odpowiedzialność podpisał z Lavalem *znane warunki zawarcia pokoju*.

Jak widzimy, *jedem kwadrans rozmowy telefonicznej może odegrać w dziejach świata decydującą rolę*.

Z DNIA

PRZEMÓWIENIA MINISTRÓW

W Warszawie odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru oddziału skarbowców Ligi morskiej i kolonijnej. W uroczystości tej wziął udział p. minister Kwiatkowski, który w wygłoszonym przemówieniu powiedział m. in.:

Przez nasze granice wschodnie i zachodnie wielkiej ekspansji gospodarczej nie może być. Polska jest wielkim państwem i musi pomieścić wielką cyfrę ludności, dla której już niema miejsca na świecie i musimy ją u siebie pomieścić. Jedynе miejsce, gdzie istnieje swoboda gospodarcza — to morze. I musimy zjawisko, w którym widzimy, że na odcinku Gdyni i Gdańska odbywa się jakiś wielki ruch gospodarczy, gdzie mimo paru lat kryzysu 50 proc. obrotu towarowego całej Polski odbywało się na przestrzeni 150 km. granic morskich, a dopiero reszta przypadała na 3,400 km. granic lądowych. Musimy się jednakże zastanowić czy ten ruch na odcinku naszych granic morskich jest tylko naszą zaletą. Uważam, że jest to zjawisko fizyczne, powstałe wewnątrz naszego gospodarstwa narodowego, które wykaże coraz to większy ruch i temsamem większe ciśnienie. Polskie naczynie gospodarcze przyćmiewione do morza nabiera stale coraz większej dynamiki, którą wyładowywanie następuje na naszym wybrzeżu.

W ten sposób idąc krok za krokiem przez całe generacje, składające cegieł ofiary, wyrzekając się pewnej ilości dóbr materialnych dla nas i dla naszego pokolenia, tworzymy element przyszłego życia gospodarczego przyszłej Polski na tym małym odcinku naszego morza.

W tym samym dniu przemawiał na zjeździe członków POW komendy na czele III p. wiceminister Lechnicki, który poruszył sprawę źródła władzy w Polsce. W przemówieniu swego powołał się p. Lechnicki na wspomnienia gen. Składkowskiego:

Dnia 3 kwietnia roku 1929 p. gen. Składkowski pisał, że Marszałek wezwał go w następstwie choroby premiera Bartla i krytykując ostro ówczesne postępowanie niektórych ministrów stwierdził: „Jest trzech ludzi, u których jest źródło władzy w Polsce. Pan Prezydent, ja i p. Bartel. Niechże wice-ministrowie zauważą władzę o tego źródła”.

A więc źródłem władzy i źródłem odpowiedzialności za Polskę jest Pan Prezydent a wraz z nim generalny inspektor i prezydent Rady ministrów. Oni są czynnikami decyzyjnymi w kraju, oni ponoszą odpowiedzialność za rządzący kraj. A więc w Polsce, zgodnie z nową konstytucją, istnieje wyraźna hierarchia odpowiedzialności za rządzący kraj i ta odpowiedzialność i władza z nikim dzielona być nie może. I to jest pierwsza prawda o hierarchii władzy w Polsce.

W blasku jarzącej się choinki

wśród prezentów i upominków
młodzieży i dorosłym, największą
radość sprawi GRAMOFON
lub PATEFON z firmy

JAN BRZOSOWSKI

Sosnowiec, 3 Maja 10. Tel. 6-43.

Wielki wybór płyt 9209
najmodniejszych nagrań.

GŁOSY PUBLICZNE.

PARJASI WOŁAJĄ...

Zdawałoby się, że tylko gdzieś w krajach egzotycznych, do których prawie, że nie dotarła jeszcze nauka Chrystusa, głosząca miłość bliźniego, istnieje taka szalona rozpętałość podziwu „dobre tego świata”. Zdawałoby się, że tylko tam, wśród ludów niekulturalnych, w 1900 lat od ukazania się na widowni dziejowej Mistrza z Nazaretu, owego reformatora ludzkości, możliwa jest rzeczka, by obok garstki opływających we wszystko ludzi, istniały obrzydliwe falgany osób upośledzonych, żyjących nędznie, niby jaskiniowcy i przeklinających chwile swego narodzenia.

Takby się zdawało, a jednak tak nie jest, gdyż i Polska ma swoich parjasów, t. j. ludzi bezrobotnych, ograbionych nawet z najnędźniejszych dóbr materialnych — ludzi, żyjących w opłakanych warunkach mieszkaniowych, ludzi, którzy wskutek braku ciepłej strawy są schorowani i wyglądają jak szkielety.

Sam widok tych rodzinnych i bezradnych parjasów — nędzarzy woła jakby o pomstę do Boga i zmusza nas do zadania sobie pytania: „I cóżśny zrobili z jednym z najrozsądniejszych przykazań bożych — z przykazaniem miłości bliźniego?”

Są ludzie dobrej woli i dobrego serca, którzy biednym pomagają, są też i różne instytucje dobroczynne, lecz osób dobrze czyniących czy to prywatnie, czy też w instytucjach, które mają za dewizę „res sacra miser”, sto sunkowo jest nieliczne. Nie mam tu na myśli owych „arystokratów” pieniężnych, często stuprocentowych egoistów, którzy przed biednymi zamykają się na cztery spusty i dzięki „idealnej” służbie cerberów, nie dopuszczają przed swe szlachetne oblicze żadnego nędzarza. Ci ludzie, może i sercowi, a jednak bez serca, sami etalnie poza nawiasem społeczeństwa. Myślą raczej o całej reszcy średniaków materialnych, którzy mimo coraz to nowych świadczeń społecznych i obciążenia uposażeni, mimo kształcenia dzieci, przy dobrej chęci mogliby masowo przystąpić do takich np. organizacji, jak Stow. Pań Miłosierdzia, istniejących na terenie każdej parafii i jedną złotówką, daną miesięcznie, mogliby ludzkiej nędzy z wydatną przyjść pomoc.

Słynny Jack London, który przez pewen czas był wagabundą i, znajdując się na wozie i pod wozem, w swej włóczędce zetknął się z nędzą, tak dosadnie pisał o pięknej onocie chrześcijańskiego miłosierdzia... „O, dobroczyńcy, dźcie do biedaków, aby się uczyć oni bowiem tylko wiedzą naprawdę co jest miłosierdzie. Nie bzytkiem dzielić się z tym, kto prosi. Sami nie mają nic zbytecznego, a jednak nie odmawiają nigdy. Dają to, co im także jest potrzebne, nieraz bardzo potrzebne. Rzucić kość psu — to jeszcze nie miłosierdzie. Miłosierdzie — to umieć podzielić się jedyną kością z psem wówczas, kiedy się jest równie głodnym, jak pies”.

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia i Nowego Roku. Ludzie wzajemnie składają sobie życzenia. W ostatnich jednak czasach coraz bardziej upowszechnia się rzucenie przez kogós hasło, by zamiast składania życzeń, ofiarować pewne quantum na cele dobroczynne. Myśl ta jest bardzo piękna i zapewne wyszła od dobrego człowieka.

Konsultując więc ze sposobności

zblizających się swiat, jako proboszcz parafii biednej, bo prawie czysto robotniczej, gdzie jest duzo nędzy, zwracam się z uprzejmą prosba do pan mieszkajacych na terenie nowosieleckiej parafii, by laskawie zechcieli przystapic do Stow. Pani Milosierdzia, a takze, by zamiast zyczen swiatecznych, zlozyli swe grosze na rzecz wzmiankowanej, charytatywnej in-

stytucji, która najbiedniejszym osobom, pragnie w czasie swiat przyjsc z pomocą. Niechaj i tym ludziom, którzy przez cały rok musieli sie borykac ze straszna rzeczywistoscia, zaswieci gwiazdka pomyślniejszego jutra. Niech i oni, zyciowo upośledzeni parjasi, przynajmniej na pewien czas, maja swój uśmiech szczescia.

Ks. A. Hendrychowski.

Pomoc doraźną Funduszu Pracy bezrobotny musi odpracować

Pomoc doraźna, udzielona przez Fundusz Pracy bezrobotnym w formie zasiłków pieniężnych i środków żywnościowych, podlega odpracowaniu.

Obowiązek odpracowania obciąża wszystkich, którzy korzystali z pomocy doraźnej Funduszu Pracy po 1 kwietnia 1935 r. i posiadają odpowiednie udnotaczenie w karcie zawodowej oraz w dowodach zarejestrowania.

Obowiązek ten może być wypełniony zastępczo przez zdolnego do pracy członka rodziny w wieku powyżej 18 lat.

Obowiązkowi odpracowania nie podlegają matki, utrzymujące dzieci w wieku poniżej 15 lat, osoby, które otrzymały stałą pracę, oraz ci bezrobotni, którzy otrzymali i otrzymują

pomoc, niestanowiącą w wymiarze miesięcznym równowartości pełnego dnia pracy.

Otrzymujący pomoc doraźną podpisują deklarację, że zobowiązują się zwrócić równowartość otrzymanej pomocy w formie pracy na wyznaczonych robotach.

Przy obliczaniu wartości pomocy, która ma być odpracowana produkty i materiały będą liczone po cenach niższych od rynkowych w detalicznej sprzedaży o 10% nawet w wypadku, gdy koszt własny będzie wyższy od tej normy. Stawki które będą brane pod uwagę przy obliczaniu wartości udzielonej pomocy, nie mogą być niższe od płaconych na robotach publicznych za 8 godzinny dzień pracy.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

17	Dziś Łazarz
Wtorek	Jutro Gracjana
	Wschód słońca 7 m. 39.
	Zachód „ 15 m. 41.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Chopin — pieśń o wolności”.
PALACE: „Noce egipskie”.
„Alarm w nocy”.

× OSOBISTE. Sosnowianka, Barbara Zawadzka, w dniu 12 grudnia ubiegłego roku uzyskała dyplom oraz tytuł magistra filozofii w zakresie nauk filozoficznych, a w dniu 10 grudnia bieżącego roku uzyskała dyplom oraz tytuł magistra filozofii w zakresie pedagogii. Oba te dyplomy uzyskała na Uniwersytecie Poznańskim.

× ODCZYT W STOWARZYSZENIU TECHNIKÓW. W czwartek, dnia 19 bm. o godzinie 19.45 w lokalu Stowarzyszenia Techników w Sosnowcu przy ul. 3 Maja 25, wygłosi odczyt dr. K. Zakrzewski na temat: „Psychologia przemysłowa i zastosowanie jej w przemyśle górniczo-hutniczym”. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości.

× O LITERATURZE POLSKIEGO GÓR-NICTWA. W dn. 17 bm. (wtorek) o godz. 18 odbędzie się w sali konferencyjnej wyższego Urzędu Górniczego, w Katowicach, ul. Mickiewicza 3 zebranie odczytowe sekcji ochrony zabytków sztuki inżynierskiej w Polskim Zagłębiu Węglowym muzeum przemysłu i techniki, na którym wygłoszone zostaną następujące odczyty: p. wiceprezesa inż. S. Majewskiego „Literatura dotycząca polskiego górnictwa do połowy XIX stulecia” oraz p. inż. S. Płuszczyńskiego „Literatura dotycząca polskiego hutnictwa do połowy XIX stulecia”. Goście mile widziani. Wstęp wolny.

× ZAPRAWA ZIMOWA DLA OFICERÓW REZ. Zarząd Koła ZOR w Sosnowcu przypomina swym członkom, że w środę dnia 18 grudnia b.r. o godz. 20 w sali gimnastycznej przy szkole powszechnej naj. im. Praussa w Sosnowcu, ul. Prez. Mościckiego odbędzie się godzinne ćwiczenia gimnastyczne. Podobne ćwiczenia odbywać się będą w każdą środę (za wyjątkiem dni świątecznych) od godz. 20 do godz. 21. Obecność członków jak najliczniejsza. Wszelkich informacji udzieli sekretarz Koła por. rez. M. Korzeniowski, Sosnowiec, księgarnia „Polona” Ha-le „Rozwoju”. Tel. 5-36.

UŚMIECHEM.

MASARYK

Odechł mi mądry, spracowany starzec,
Filozof państwem rządzący roztrzęsiony.
Coraz to nowe w cień odchodzą twarze,
Coraz kto inny mały swojej dopnie.
I kiedy młodzi jeszcze dalej kroczą,
Oni już nie chcą nic, tylko odpocząć.

Nie jest w przyjaźni z nami Ziota Praga;
Nikt nie wie kto to sąsiedztwo uzdrowi.
Mimo to, ktośby się w tej chwali wydragał
Hold zasłużony złożyć człowiekowi.
Kiedy w zaciszu echodzi z wielką chwałą
I gdy mądrości na świecie tak mało.

Niechaj do sterni rządów przyjdą młodzi.
Gdy starzec w wieczność się ciemną zasłucha.
Jako na miedza przystało, odchodzi
W zadumie wielkiej i pogodzie ducha.
Może po cichu łze ociera z powiek.
Może uśmiecha się tylko. Oto człowiek.

Ko—Stek.

Najtaniej i najsmaczniej zjesz i wypijesz

tylko w BARZE TEATRALNYM

Sosnowiec, Piłsudskiego 2, tel. 7-92

Codziennie świeże ryby, śledzie w różnych odmianach, potne sałatki i kanapki po cenach niższych. 9151

Wystawa obrazów i rzeźb W DĄBROWIE.

Czynności przygotowawcze zarządu Tow. malarzy i rzeźbiarzy „Zagłębie” w Dąbrowie nad zorganizowaniem i zimowej wystawy obrazów i rzeźb są już w pełnym toku. Zrozumiałem więc jest ożywienie w miejscowym świecie artystycznym — malarstwie, jak również zainteresowanie społeczeństwa zapowiadającą imprezą, która zasluguje na uwagę choćby ze względu na jej charakter, jak i różnorodność indywidualną prac poszczególnych autorów. Spośród miejscowych artystów, którzy przeważnie są już znani na terenie Zagłębia, udział w wystawie biorą: pp. Araszkiewicz Wład, Anders Stefan, Chocajówna Helena, Duda Marian, Grzybowski Władysław, Gajkiewicz Edward, Kośmider Józef, Majewska Cecylja, Michałski Antoni, Adam Napiel-ski, Piotrowski Stefan, Piekarski Antoni, Strzelecki Jan, Stanko Michał, Zych Stanisław.

Dotychczas zgłoszonych zostało około dwustu eksponatów, dalsze zgłoszenia zainteresowanych kierować należy pod adresem gospodarza wystawy p. Grzybowski Władysław w Dąbrowie G. m. Kościuszki 1, 18 m. 11 podając dokładny swój adres, ilość prac, tytuł, wymiar i cenę. Obrazy przysyłać do lokalu wystawy w szkole powszechnej nr. 1, przy ulicy 5 Maja w Dąbrowie, od dnia 15 do 24 włącznie do godz. 18—20 wieczorem. Wystawa ma na celu propagandę twórczości miejscowych przedstawicieli artystów i zapoczątkowaniem stałego kontaktu artystycznego z mieszkańcami Zagłębia co jest jednym z celów Tow. wystawy i rzeźbiarzy w Zagłębiu.

„OPTOFOT”

Sosnowiec 3 Maja 11 Tel. 9-94
największy wybór Radjoodbiorników
na raty i za 6%, pożyczką Narodową

Właściciele nieruchomości o swoich sprawach

W ub. niedzielę w sali Domu katolickiego w Sosnowcu odbyło się walne zebranie Zjednoczonego Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości. Na sali zebrali się bardzo liczna rzesza członków. Przewodził p. K. Strzelecki.

Zebranie to odbyło się z tej racji, że wybory zarządu, dokonane na poprzednim zebraniu, zostały przez władze unieważnione. Przed dokonaniem powtórnych wyborów składający sprawozdanie władze Stowarzyszenia, a między innymi komisja trzech, która zainwestowała sumy wydane na wybory do Rady miejskiej. Sprawa ta wywołała dłuższą i ożywioną dyskusję.

Następnie dokonano wyboru władz Stowarzyszenia. Wybory dały następujące wyniki:
Zarząd: Banasiak Józef, Filipczyński Wiktor, Gaik Jan, Kowalski Teofil, Kuciewicz Teodor, Piątkowski Ludwik, Skrzypiec Adam, Szuwałek Kazimierz, Turbiński Stanisław, Wiśniowski Leon, Wrzosek Karol, Zawadzki Stefan.

Zastępcy: Strzelecki Konstanty, Kruż Ludwik, Rusek Jan, Koss Bolesław, Kopezyński Mieczysław, Białas Władysław.

Komisja rewizyjna: Artur Michael, Willner Aleksander, Mroczkiewicz Franciszek, Wittkowski Stanisław.

Z życia Klimontowa

Budowa kaplicy

Otrzymał list treści następującej:

Komuz nie jest znana ta miejscowość z rozpaczliwej walki robotników górniczych w obronie swego warsztatu pracy.

Dziś kopalnia Klimontów przedstawia jakby cmentarzysko. Jednak Towarzystwo Sosnowieckie, jako właściciel zamkniętej kopalni, nie pozostawiło tej osady na pastwę losu i zapomnienia. Zaraz po zamknięciu kopalni zorganizowano kuchnię dla bezrobotnych.

Towarzystwo Sosnowieckie na czele z p. dyr. Malplatem czyni co może, aby ulżyć niedoli rodzin robotniczych. Obecnie dzięki zrozumieniu po trzech lokalnych Zarząd Towarzystwa Sosnowieckiego przeznaczony nowy budynek łaźni na prowizoryczną kaplicę dla miejscowej ludności. Inicjatywa wyszła od Stowarzyszenia Wincen tek. Także miejscowy proboszcz Zagórski, ks. Seńko przychylnie ustosunkował się do tych poczyniń. Już 20-go września b.r. utworzył się komitet w osobach p. Tucholskiego — jako prze wodniczącego i dwóch miejscowych obywateli. Trzeba tu podkreślić dużą ofiarność Towarzystwa Sosnowieckiego, a szczególnie obywatelskie stanowisko dyr. Malplata, ponieważ prócz zadziaranego budynku komitet kaplicy otrzymuje każdego miesiąca za pomocę w wysokości 100 zł. na dokonczenie kaplicy.

Mieszkańcy Klimontowa cieszą się, że pasterkę odprawiać będą już w swojej kaplicy. Łatwo to będzie można zrealizować, jeżeli Towarzystwo Sosnowieckie przyjdzie z pomocą finansową.

Tą drogą komitet budowy Kapli serdecznie dziękuje p. dyrektorowi Malplatowi za dotychczasowe poparcie i prosi w imieniu ludności Klimontowa o dalszą opiekę i pomoc.

Z.

Deszcze wielkich wygranych

Ostatni dzień ciągnięcia III-ej klasy odznaczył się dużą ilością wielkich wygranych. Przedewszystkiem trzy numery wygrały po 100.000 złotych, a mianowicie: Nr. 74.130, mający czterech właścicieli p. T. L., zamieszkałego na Pradze, p. B. Z., również z Warszawy z ul. Browarnej, pani S. z Żoliborza i p. Sz. z Równego. Drugi los z wygraną 100.000 Nr. 29.622 sprzedany był w Grudziądzu trzem panom (p. D. F., K. J. i S. M.), oraz p. K. Wre szcie trzeci Nr. 97.656 nabyty był w całości przez szczęśliwego mieszkańca Biłgoraja, p. L. J.

Dwa numery, na które padła wygrana 50.000 złotych, a mianowicie: Nr. 70.545 i 30.896 są w posiadaniu mieszkańców Krakowa pp. Pr. N., C. B.,

Jak donieśliśmy w niedzielnym numerze, w ub. sobotę odbyły się w Inspektoracie pracy w Sosnowcu trzy rozprawy karno-administracyjne przeciw dzierżawcom kopalni „Lipno” w Łagiszy, braciom: Franciszkowi,

Stanisławowi i Zenonowi Cieślakom.

Wczoraj został ogłoszony wyrok, skazujący dzierżawców na zapłacenie 1.600 zł. grzywny: z I rozprawy — 300 zł. II — 500 i III — 800 zł.

Niezależnie od przyszłych rozpraw, przeciwko Cieślakom odbędzie się jeszcze w Inspektoracie pracy dwie rozprawy, a to następne dwóch starszych robotników, podpisanej przez 35 osób oraz pracowników umysłowych.

W związku z niewywiązywaniem się Cieślaków z przyjętych zobowiązań będą oni musieli rzec się dalszego prowadzenia kopalni. Jak się dowiadujemy, obecnie znalazł się nowy reflektant na dzierżawcę kopalni i prowadzone są już w tej sprawie odpowiednie pertraktacje.

Cieślakowie, pomimo zawarcia ostatnio spółki z ograniczoną odpowiedzialnością p. n. „Unja”, będą musieli odpowiadać za przyjęte zobowiązania.

Gospodarke obecnym dzierżawców najlepiej charakteryzuje fakt, że gdy trzeba smarować maszyny, wówczas posyła się robotnika do sklepu, aby kupił pół litra smaru.

Jak donosiliśmy już, następstw nieuregulowania przez dzierżawców należności za prąd Elektrownia okręgowa miała przerwać wczoraj dostarcza nie prądu dla kopalni. W związku z tem wczoraj zgłosiła się u dyrektora Elektrowni inż. Bereski delegacja robotników z prośbą o nieprzerwanie dostarczania prądu, gdyż spowodowałoby to unieruchomienie kopalni. Delegacja zakomunikowała, że kopalnię mają objąć nowi dzierżawcy, którzy uregulują należności. Następstw tego dyr. Beresko zgodził się na przedłużenie dostarczania prądu do kopalni do 6 rano do południa. O ile do tego czasu sprawa uregulowania zaległości nie zostanie załatwiona, prąd będzie wyłączony.

NAJWYKWIETNIEJSZE
BAKALJE ŚWIĄTECZNE

połącza CUKIERNIA

ST. JASKOLSKI

SOSNOWIEC, Piłsudskiego 42.
Tel. 12-88. 9177

Trzecia lina

NA KASPROWY WIERCH.

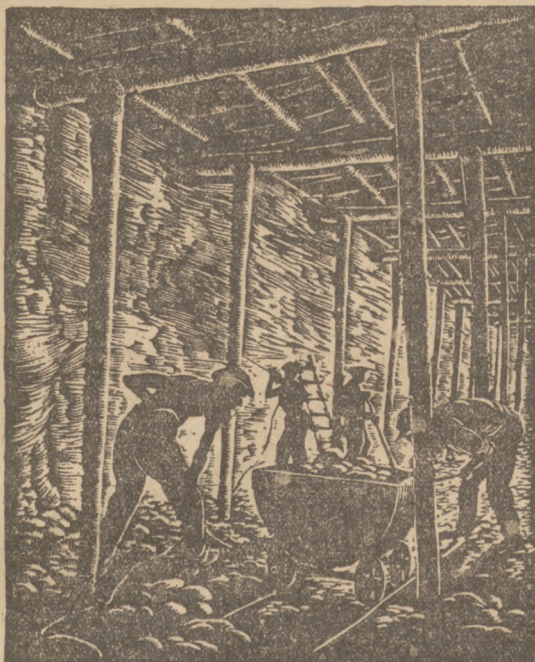
W ubiegłą sobotę wysłano z fabryki Deichla w Będzinie trzecią skojei linę stalową przeznaczoną na kolejkę linową na Kasprowy Wierch. Lina ma długości 2200mtr. i waży 25 ton, a więc jest nieco krótsza od dwóch poprzednio wysłanych lin.

Zamówienie obejmuje cztery liny i ostatnia czwarta lina jest już wykonywana i prawdopodobnie w końcu bieżącego tygodnia zostanie wysłana do miejsca przeznaczenia.

—○○○—

× ZE ZW. Z. Z. Z. PRACOWNIKÓW GASTRONOMICZNYCH. Odbyło się walne zebranie Zw. pracowników gastronomicznych w Sosnowcu, pod przewodnictwem Okręgowego prezesa L. Góreckiego i sekretarza J. Pnuka. Wzięło w nim udział 10 osób. Wskazano nowy zarządcę do zarządu weszli pp.: W. Stęszlik — prezes, J. Duda — wiceprezes, T. Kamiński sekretarz, K. Stachoń — zastępca sekretarza, K. Staszkiwicz — kasażnik. Wydział pracy pp.: J. Zajęcki, A. Duszka; komisja rewizyjna pp.: A. Bochen, A. Umiński E. Kreczmer, W. Ładarski i A. Cholewa. Biuro związku czynne każdy wtorek od godz. 9—12 rano.

W podziemiach kopalni

Drzeworyt Stellera, jedno z dzieł graficznych, które w drodze subskrypcji nabyć można na Ruchomej wystawie sztuki w Sosnowcu (Ratusz II p.).

Dalsze redukcje w zakładach przemysłowych

Zakłady przemysłowe w Zagłębiu Dąbrowskim w dalszym ciągu redukują robotników oraz wysyłają ich na urlopy turnusowe, następstw braku zamówień.

W ub. sobotę huta Miłowice w Sosnowcu zwolniła z pracy 113 robotników, a jednocześnie zapowiedziała wysłanie z dniem 1 stycznia 1936 r. 424 robotników na miesięczny urlop turnusowy.

Huta Katarzyna wypowiedziała dnia 14 b.m. pracę 76 robotnikom, zaś przed-

siębiorca Osłowski, prowadzący roboty w hucie wymówił pracę 45 robotnikom. Robotnicy ci zostaną zwolnieni z pracy dnia 28 bm.

Fabryka chemiczna „Elektryczność” w Zabkowicach wypowiedziała w ub. sobotę pracę wszystkim robotnikom w liczbie 330. Przyczyną wypowiedzenia pracy jest brak zamówień oraz nagromadzenie dużej ilości wyprodukowanych artykułów. Fabryka zostanie prawdopodobnie chwilowo unieruchomiona.

Fatalny stan sanitarny żydowskich chederów

Jak przed kilku dniami nadmienialiśmy, w Warszawie, na skutek stwierdzenia kilkunastu wypadków zachorowania na tyfus plamisty przeprowadzono badania stanu czystości wśród dzieci szkolnych.

Wyniki badania były wręcz niebywałe, bowiem wśród dzieci żydowskich, uczęszczających do t. zw. chederów,

stwierdzono nieprawdopodobnie brudy, oraz olbrzymi odsetek dzieci zaszczynionych. W związku z tem wyda no zarządzenie, aby chłopcy byli strzyżeni do skóry i przynajmniej raz w tygodniu kąpani.

Nasuwa się pytanie, jak też przedstawia się stan czystości wśród dzieci żydowskich, uczęszczających do che-

derów na terenie Zagłębia, zwłaszcza iż niejednokrotnie stwierdzono, że zarówno pomieszczenia, jak i stan sanitarny niektórych chederów jest fatalny. Byłoby rzeczą ciekawą, a z względu na stan zdrowotny pożądanym byłoby dowiedzieć się, jak sprawa ta wygląda w naszym ośrodku i czy również u nas nie należałoby wprowadzić pewnych środków zapobiegawczych?

Na Podarki Gwiazdkowe!!!

Aparaty do golenia — Manicure
— Rozpylacze — Puderniczki
po cenach bardzo przystępnych

połącza: 9171

Skład Materiałów Aptecznych

Sukc. J. Gruchowskiego

Dąbrowa, Sobieskiego 19.

Wyznaczanie cen PRZEZ WŁADZE

W związku z akcją rządową, zmierzającą do obniżki cen na artykuły powszechnego użytku, minister spraw wewnętrznych wydał okólnik do wszystkich wojewodów, starostów i prezydentów miast o ujawnianiu i wyznaczaniu cen artykułów powszechnego użytku. W okólniku tym zwrócona jest przede wszystkim uwaga, że ujawnianie cen i cenników przedmiotów powszechnego użytku może w całej akcji obniżki cen odegrać doniosłą rolę i dlatego na ten obowiązek zwrócić należy obecnie szczególną uwagę. Przysługujące skolei do omówienia kwestyj regulaminów cen przedmiotów powszechnego użytku p. minister podkreślił, że t. zw. wyznaczanie cen przez władze administracji ogólnej winno mieć miejsce w tych wypadkach, gdy ustalenie cen w drodze porozumienia się z przedstawicielami zainteresowanych gałęzi przemysłu i handlu okaże się nie możliwe. W wypadku ujednośnienia do porozumienia lub w razie nieprzebiegania cen, ustalonych w drodze porozumienia, należy wyznaczyć ceny z urzędu, po uprzednim zasięgnięciu opinii komisji do wyznaczania cen. Wreszcie p. minister przypomniał, iż winnych przekroczenia cen wyznaczonych w trybie administracyjnym, należy pociągać do odpowiedzialności karno-administracyjnej, a nie, jak dotychczas, karno-sądowej.

Prostych od BÓLU GŁOWY

KOWALSKA

FABR. CHEM. FARMAC. KOWALSKI WARSZAWA

Smierć robotnika WSKUTEK PORAZENIA PRĄDEM.

W ub. sobotę wydarzył się śmiertelny wypadek w fabryce Huleczyńskiego w Sosnowcu.

Mianowicie podczas remontu pieca, został porażony w kanał prądem 31-letni murarz Leon Górski, kawaler zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Bedzińskiej 1.

Przybyli na miejsce lekarz stwierdził zgon Górskiego.

Zwłoki nieszczęśliwego robotnika przewieziono do kościoła.

× **EGZAMIN STRAŻACKI.** W niedzielę, dnia 15 bm. pod przewodnictwem naczelnika rejonu p. E. Wintera, komisja egzaminacyjna w osobach naczelników: O. Langeo, J. Stawiarza, L. Rómora i O. Zajdlera w siedzibie rejonu fabryki H. Dietel przeprowadziła egzamin wyszkoleniowy I stopnia członków straży pożarnych. Do egzaminu stanęło 2 dowódców oddziału, 1 adiutant i 5 szeregowych strażaków. Podczas egzaminu przeprowadził inspekcję starszy instruktor pożarniczy pow. Bedzińskiego — p. Kałkowski.

× **ZATRZYMANIE PASEREK.** W związku z kradzieżą mieszkaniową u Leona Rorki w Bedzinie, dokonana dn. 20 ub. m. zatrzymane zostały paserki: Janina Guzik i Katarzyna Maczyńska, zamieszkałe w Dąbrowie. Podczas rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu paserek znaleziono część skradzionej garderoby. Odebrana od paserek garderoba zwrócono poszkodowanemu. Zatrzymane paserki przekazano do dyspozycji władz sądowych.

KRONIKA ZAWIERCIA

× **Z POSIEDZENIA RADY POW. W ZAWIERCIU.** W ub. piątek odbyło się posiedzenie Rady powiatowej w Zawierciu pod przewodnictwem p. starosty Wardeja Zagórskiego. Po przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia Rady, załatwiono szereg spraw natury gospodarczo-samorządowej, jak również kilka spraw bieżących. Na wstępie obrad, Rada przyjęła i zatwierdziła szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu powiatowego Związku samorządowego na rok 1935-36 za okres 8 miesięcy. Zamaczyć należy że dochody na ogół wpływają zgodnie z uchwalonymi premiarzem, natomiast stosunkowo słabo przedstawiają się wpływy z podatków samostanowionych, a zwłaszcza gruntowego. Wpływy z egzekucji dokonywanych przez Urząd skarbowy w r. 1933 wynosiły około 30.000 zł., w r. 1934 — 8.000 zł., a w r. 1935 zaledwie ponad 7.000 zł. Jak widać ze sprawozdania budżetu umorzono zaległych podatków na 400.000 zł. co stanowi cztery piąte normalnych dochodów budżetu. Należąca poruszoną sprawę przymusowego ubezpieczenia ruchomości wolnych i inwentarza martwego w PZUW. Ubezpieczenia te dotyczy tylko rolników, którzy posiadają ziemię od 1/2 do 30 h. i obowiązują być na przeciąg jednego roku. Pod koniec załatwiono szereg spraw.

× **ZGON SAMOBÓJCZY.** Przed paru tygodniami donosiliśmy o zamachu samobójczym 20-letniego Józefa Urbana, mieszkańca Zawiercia, który z nieznanych przyczyn podczas zabawy w prywatnym mieszkaniu w Zawierciu strzelił do siebie z rewolwera w okolice skroni. Dzięki natychmiastowej pomocy pomimo śmiertelnej rany Urbana udało się utrzymać przy życiu. Przed paru dniami Urban opuścił szpital w Zawierciu i został wywieziony przez rodzinę na dalszą kurację do Poznania. Jak się dowiadujemy, Urban zmarł w Poznaniu i w ub. niedzielę odbył się jego pogrzeb.

× **ZA SFALSZOWANIE ŚWIADECTWA URODZENIA** Sad okręg. w Sosnowcu na sejcie wyjazdowej w Zawierciu, rozpatrywał sprawę mieszkanki wsi Masłowski Piec, gminy Żarki, Marianny Klemas, oskarżonej o sfałszowanie daty urodzenia z 1903 r. na 1906 rok, na zaświadczeniu wydanym przez zarząd gminy w Żarkach, a to w celu otrzymania pracy w Masłowskim Piecu. Sad po naradzie wydał wyrok skazujący Klemasównę na 4 miesiące aresztu. Wydając łagodny wyrok sąd wziął pod uwagę, że oskarżona, dopuszczając się sfałszowania zaświadczenia u-

zędowego, kierowała się tylko chęcią otrzymania pracy.

× **ŻYWNOŚĆ DLA BEZROBOTNYCH.** Bezrobotni Zawiercia otrzymują przed świętami racje żywnościowe w następującej ilości na osobę: 2 kg. maki pszennej, 1 kg. kaszy, 1/4 kg. słoniny i 1/4 kg. soli. O cukrze lub miodzie kawy-cukrowej narazie nie ma słyszeć. Pozatem bezrobotni otrzymują węgiel: rodziny do trzech osób po 100 kg., a powyżej trzech osób — 150 kg.

× **OTWARCIE ŚLIZGAWKI.** Staraniem miejskiej straży pożarnej w Zawierciu — od soboty tj. 22 bm. w parku miejskim im. A. Mickiewicza zostanie otwarta śliz-

gawka. Wstęp na ślizgawkę dla starszych 20 gr., dla dzieci 10 gr.

praktyczny podarunek Gwiazdkowo!

Platery — Nakrycia stołowe — Naczynia kuchenne oraz wszelkie artykuły gospodarstwa domowego.

ŁYŻWY SANKI

poleca

„METALURGJA”

Skład Towarów Żelaznych
w. St. Klimaszewski
SOSNOWIEC
Warszawska 8. Tel. 7-90.

Prosimy zwrócić uwagę na okna wystawowe

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

Mistrzostwa bokserskie Zagłębia UNJA — NORDJA 12:4

Jak wczoraj pokrótce donieśliśmy, w niedzielę odbył się mecz bokserski o mistrzostwo Podokręgu zagłębiowskiego między Unją a Nordją. Ogólny wynik meczu 12:4 dla Unji. Po szczegółowe spotkania daly następujące wyniki: *m. musza:* Orłow (U) wygrywa walcoverem spowodu niestawienia sę zawodnika; w spotkaniu towarzyskiem Orłow przegrywa z Eichlem; *m. kogucia:* Okrajni (U) spowodu spóźnienia sę na wagę oddaje punkty walcoverem Djamentowi; *m. piorkowa:* Ottenberger (U) wskutek dyskwalifikacji przegrywa z Dalkierem; *m. lekka:* Brauze (U) wygrywa walcoverem wskutek niestawienia się Najmana; *m. półśrednia:* Perek (U) — Słomnicki, walcover dla Perka spowodu niestawienia sę Słomnickiego; w spotkaniu towarzyskiem Perek wygrywa przez k. o. w I rundzie z Najmanem; *m. średnia:* Ohst (U) wygrywa w I starciu przez k. o. z Feldbaumem; *m. półciężka:* Chudzik (U) wygrywa walcoverem wskutek niedowagi Czarnochy; w spotkaniu towarzyskiem Chudzik wygrywa ze Słomnickim w II rundzie przez techniczne k. o.; *m. ciężka:* Gładcki (U) wygrywa ze Sztajnicem w I rundzie przez k. o. Zawody prowadził p. Wende; widzów około 300.

Pol. K. S. — B. K. S. (Dąbrowa) 11:5

W sobotę odbyło się w Dąbrowie spotkanie Pol. K. S. i B. K. S. zakończonych zwycięstwem Policyjnego w stosunku 11:5. Wyniki poszczególnych walk były następujące: *m. musza:* Hanak (Pol.) traci punkty wskutek nadwagi na korzyść Żelaznego; *m. kogucia:* Lejzorgen (Pol.) remisuje z Cepłakiem; *m. piorkowa:* Rędziak (Pol.) wygrywa w III rundzie przez k. o. z Wójcikiem; *m. lekka:* Domański (Pol.) wygrywa na punkty z Kiszewskim; *m. półśrednia:* Marchewka (Pol.) zdyskwalifikowany za nieprawidłowe ciosy oddaje punkty Knapikowi; *m. średnia:* Banach (Pol.) wygrywa w I rundzie przez techn. k. o. z Roskiewiczem; *m. półciężka:* Wyjadłowski (Pol.) wygrywa walcoverem wskutek nadwagi Pietrzyka; *m. ciężka:* Hetmańczyk (Pol.) już w I rundzie wygrywa przez k. o. ze Ślusarzem. Sędziował b. dobrze p. Rzymian.

Weryfikacja zarządów bokserskich

Na niedzielne posiedzenie wydziału sportowego Podokręgu bokserskiego Zagłębia Dąbrowskiego, w obecności przedstawicieli Śl. O. Z. B. p. Sądowskiego weryfikowano wyniki dotychczasowych zawodów o mistrzostwo.

Dn. 7 bm.: CKS — Nordja 2:0 i 13:5 dla CKS oraz Makabi — BKS, walcover: 0: 2:0:16 dla BKS; dn. 8 bm.: Unja — Pol. K. S., walcover dla Unji 2:0, 10:0; dn. 14 bm.: BKS — Pol. K. S. 0:2, 5:11; dn. 15 bm. CKS — Makabi 2:0, 16:0, walcover dla CKS; Unja — Nordja 2:0, 12:4 dla Unji.

Wydział sportowy powziął uchwałę, że o ile w przyszłości któryś z klubów bez podania umotywowanych przyczyn nie stawia się do zawodów, zostanie wykluczony z dalszych rozgrywek i oczywiście poniesie wszelkie koszty.

Do klubów bokserskich

Kluby bokserskie, które dotychczas nie zgłosiły swych sekundantów powinny uczynić to najpóźniej do soboty dn. 21 bm.

Warta — IKP 14:2

Bokserzy łódzcy ponieśli w elką klęskę w Poznaniu, w meczu drużynowym o mistrzostwo Polskiej, Warta straciła tylko dwa punkty, skutkiem nokautu, jaki zadał Chmielewski — Kruszyński. Inne spotkania wygrał bezapelacyjnie gospodarze.

Wybór nowych władz

ŚL. O. Z. L.

W ub. niedzielę odbyło się doroczne walne zebranie Śl. okręgowego Związku lekkoatletycznego przy udziale delegatów 16 klubów.

Delegaci klubów zagłębiowskich zarzucił ustępującemu zarządowi ospałość, brak inicjatywy w organizowaniu zawodów niestawienie się instruktorów i trenerów oraz zaniedbanie forsowania zawodników śląskich do obozów ogólnopolskich oraz reprezentacji państwowych.

Przebieg zarządu wybrano dyr. Jeziorowski, wiceprezesami zaś pp.: inż. Gerstmana, Antoniego Osę i red. Nogaję, założyciela i pierwszego prezesa Ś. O. Z. L. A. Zagłębia Dąbrowskie reprezentowane będzie w zarządzie przez p. Jeziorowski ze strz. K. S. Sosnowiec.

Delegat Zagłębia Dąbrowskiego stał w sprawie przeprowadzenia zawodów o mistrzostwo okręgu na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

Zawody ping-pongowe w Dąbrowie

W ub. niedzielę, przed południem Sokół dąbrowski rozegrał zawody ping-pongowe z SMP Dąbrowa wygrywając je w stosunku 6:1.

Popołudniem Sokół rozegrał drugi mecz z OMP z Bedzina, wygrywając go również w stosunku 5:2. Punkty dla Sokola uzyskali: Woślo, Kiciński, Mysior, Sieradzian i Mazur; dla OMP Z. Sosnowski i Górecki.

udziałem przedstawicieli Ministerstwa skarbu. Przedmiotem obrad było zagadnienie scalenia podatku obrotowego od artykułów kolonialnych. Jak wiadomo bowiem, podatek obrotowy może być pobierany w dwojaki sposób: bądź tylko u producenta lub przy przewozie, wtedy mówimy o podatku scalonym, lub też u wszystkich przedsiębiorców, którzy tym towarami handluje. Wtedy mamy do czynienia ze zwyczajnym podatkiem obrotowym. Obecnie aktualna jest sprawa scalenia podatku obrotowego od artykułów kolonialnych, t. zn. pobieranie go jedynie przy przewozie. Komisja międzywzbowo doszła do wniosku, że scalenie podatków w branży kolonialno-spożywczej byłoby wskazane, gdyż mogłoby uproszczyć technikę wymiaru podatku obrotowego. Musiałoby jednak obciążyć również towary produkowane w kraju np. namiastki kawy itp.

Najmilszym podarkiem

NA GWIAZDKĘ

To piękna torebka damska, portfel, teczka, portmonetka, noteser lub t. p. drobiazgi z firmy

Z. PIECHOCKI

Pracownia Wyrob. Skórzanych i Przyborów Podróżnych
Dąbrowa Górna, Sobieskiego 25.

KRONIKA OLKUSZA

Poważniejsza transakcja MAGISTRATU OLKUSKIEGO

Onegdaj pomiędzy zarządem m. Olkusza, a jednym z poważniejszych wierzycieli miasta, mianowicie z p. Jakóbem Rechinem z Dąbrowy Górnej, zawarta została umowa, dotycząca likwidacji długu m. Olkusza za różne dostawy, uskutecznił przez Rechinca.

Należność ta wraz z procentami i kosztami wynosi 484 tys. zł. przyczem z zadłużenia tego kreślono około 90 tys. zł. i obniżono procenty tak, że za resztę, tj. około 360 tys. p. Rechin otrzyma 200 morg gruntów wraz z lasem w trzeciej strefie osiedla Binkowca.

W ten sposób w obecnym stadium przez sprzedaż gruntu (parcel), oraz elektrowni miastu Biała Podlaska, zadłużenie krótkoterminowe Magistratu m. Olkusza, spadło o około zł. 1.600.000.

× **NOWY ROZKŁAD JAZDY** pociągów osobowych od 14 bm. niewiele się zmieniło od poprzedniego, właściwie uległy zmianie z różnicą kilku minut dwa pociągi w jednym i drugim kierunku. Obecnie więc odchodzą z Olkusza pociągi w kierunku Zagłębia: 7.03*, 10.39, 14.51*, 17.13 i 23.59; w kierunku Kielc: 4.47, 7.41, 14.41*, 17.28 i 23.35*. Pociągi oznaczone * są uczniowskie i dochodzą do st. Tulej, mając dalej połączenie z innymi pociągami.

× **„CUDZIK I SPÓŁKA”.** Dzisiaj w sali kina „Orzeł” w Olkuszu teatr miejski z Sosnowca, odegra przebojową komedję Kiedrzyńskiego p. „Cudzik i Spółka”. Znakomici artyści teatru sosnowieckiego potrafili ze społeczeństwem olkuszkim nawiązać nie sympatji, przywołując chociaż raz w miesiącu zapamiętania o troskach dnia codziennego. Pomimo wydatków przedewziętych i kilku imprez w bież. miesiącu, spodziewać się należy, że i tym razem Olkusz pośmieszy do teatru podziwiał i dobrą sztukę i świetną grę artystów.

× **PRZEDSTAWICIELE OLKUSKIEJ INTELIGENCJI ŻYDOWSKIEJ — A KLUCZ OD STRYCHU.** Pomiędzy znanymi, ożywatelami żydowskimi z Olkusza pp.: Pot. i Rub. doszło onegdaj do krwawej awantury na tle... klucza od strychu. P. Pot. pożyczyl od p. Rub. klucze od strychu i niechciał, czy też nie mógł go oddać na pierwsze żądanie pożyczającego, wskutek czego p. Pot. wyrwał skobel. Z „piacu boju” p. Rub. wyszedł pokolejony do krwi. Zamaczyć należy, że obydwaj są przedstawicielami miejscowej inteligencji żydowskiej, a p. Pot. jest nawet radnym m. Olkusza.

× **DWA WIECE PPS.** W ub. sobotę wieczorem b. poseł Piotrowski z Warszawy (PPS. CKW.) wygłosił odczyty w Sławkowie i Olkuszu przy zapamiętanych publiczności salach. Prelegent poruszał konflikt włosko-abisyński, sprawy robotnicze i sytuację gospodarczo-polityczną w Polsce.

OFIARY

Zł. 2 — dla biednych do dyspozycji w Raczynskiego składa J. B.

KRONIKA GOSPODARCZA

IŁOŚĆ WARSZTATÓW RZEMIEŚNICZYCH. Ilość warsztatów rzemieślniczych na początku b. r. wynosiła 320.604, zaś do dnia 1 maja r. b. powiększyła się do 336.570. Obecnie wynosi około 350 tys. Ten wzrost pochodzi głównie z legalizacji warsztatów nie posiadających dotychczas uprawnień przemysłowych.

OPŁATY STEMPOWE. Na podstawie nowej dekretu o kartelach wydane mają być przez Ministerstwo skarbu w porozu-

mieniu z Ministerstwem przemysłu i handlu przepisy dotyczące opłat stempowych. pobieranych od karteli. Opłata stempowa pobierana będzie za wciąganie karteli do rejestru w Ministerstwie przemysłu i handlu wyciągi z rejestru itd.

JAK BUDZIE POBIERANY PODATEK OD OBROTU ARTYKUŁAMI KOLONIALNymi. W dnach 3 i 6 grudnia odbyły się w Gdyni posiedzenia międzywzbowej komisji skarbowej Związku Izby przemysłowo-handlowych z

PIĘKNE KWIATY NA BOŻE NARODZENIE

Kwiat jest nieocenioną ozdobą każdego wnętrza. Najskromniej urządzonej sypialni, zwyczajnej, codziennie zastawianej stołu, przyszkolonej ogromnie, skoro zostaną przybrane bukietem kwiatów, których lub doniczkowych.

W okresie świąt łatwo zdarzyć się może, że kupimy lub otrzymamy jako pamiątkę gwiazdkowy kwiat. Wśród doniczek primula, chryzantem, cyklamenów czy innych roślin. Naturalnie, chodzić nam będzie o to, aby utrzymać je jak najdłużej w stanie świeżości i kwitnienia.

Tymczasem — niestety! — zwykle już po paru dniach zdrowe i ładne rośliny zaczynają więdnąć, żółknąć im liście, a pączki kwiatowe opadają nierozwinięte.

Powodem tego smutnego stanu jest przeważnie zbyt sucha i zbyt ciepła dla roślin atmosfera pokoju.

W szklarni miały warunki idealne: odpowiednią temperaturę, wilgotne powietrze, racjonalne podlewanie i fachową opiekę zawodowego ogrodnika. Z przeniesieniem rośliny do mieszkania wielu z tych rzeczy zabrakło zupełnie i warunki zmieniły się dla niej na gorzej — nic więc dziwnego, że wygląd i rozwój też stały się marne.

W jaki sposób można w mieszkaniu zapewnić szklarniowym kwiatom chociaż znośne warunki egzystencji?

Przedewszystkiem chodzi o właściwą temperaturę. W naszych mieszkaniach przeważnie dla kwiatów jest zbyt gorąco, zwłaszcza, gdy weźmiemy pod uwagę suchotę powietrza. Kwitnące primule, fiołki alpejskie, popielnice i chryzantemy mają w szklarni około +10 lub 12 st. C., w pokoju często +15 i 18 st. C.! Dlatego najwłaściwiej będzie trzymać kwiaty w pokojach chłodniejszych, a jeżeli w ciągu dnia służą jako dekoracja stołu jadalnego lub muszą stać w silnie ogrzewanym pomieszczeniu, gdzie pełno jest dymu papierosowego, to przynajmniej na noc wyносить je trzeba do miejsc zimniejszych i dobrze przewietrzanych, aby miały parę godzin wypoczynku i odświeżenia.

Drugi warunek — to wilgoc.

Wilgoci nigdy nie możemy dostarczyć tyle, ile jej ma szklarnia, bo atmosfera szklarniowa byłaby szkodliwa dla nas. Wyrażnie zaznaczyć należy, że chodzi tu głównie o wilgoc powietrza, a nie o wilgoc ziemi w doniczce; tymczasem często mylnie się pojmuje znaczenie wilgoci, leje się bez miary wody do doniczki lub — co gorsza — ciągle dolewa na spodeczek pod doniczką, korzenie cierpią na brak dostępu powietrza, zaczynają gnć, a liście nie mogą nadmiar wody wyparować.

Podlewać trzeba tak, aby ziemia stale była umiarkowanie wilgotna, ale nie tworzyła bagienka. Natomiast często, nawet dwa razy dziennie, trzeba szklarniowe rośliny spryskiwać wodą z rozpylacza, aby łodygi i liście okryły się drobnymi kropelkami wody.

Wiedzące i żółknące kwiaty i liście natychmiast trzeba usuwać, bo są to części chore, które bezużytecznie roślinę wyczerpują.

A przekwitłe chryzantemy i cykl-

meny najlepiej oddać do ogrodnika, który właściwie potrafi je mnożyć. Pozostają jeszcze do omówienia kwiaty cięte, bo i takie możemy mieć w zimie ze szklarni.

Trwałość tych kwiatów zależy przede wszystkim od tego, czy zostaną położone w kloszu zupełnie luźno, niczym nie związane ani ściśnięte. Wodę w naczyniu należy zmieniać rano i wieczorem, dając zawsze świeżą i zimną; do wody dobrze jest wysypać trochę pokruszonego węgla drzewnego, a dla kwiatów szczególnie cennych można dodać pół tabletki zwykłego aspiryny.

Z tej części łodygi, która zamurzona jest w wodzie, należy usunąć ostrym nożem reszki listków, uważając jednak, aby nie zranić naskórka łodygi, bo to powoduje gnienie.

Po paru dniach przebywania we flakonie z wodą, trzeba przyciąć czyli skrócić na kilka centymetrów łodygi, aby usunąć obumarłe już komórki i ułatwić pobieranie wody. Najlepiej skracanie uskutecznić pod wodą: wkłada się łodygi do dużego naczynia z zimną wodą i pod jej powierzchnią przycina, wówczas do otwartych komórek nie dostaje się powietrze, tylko od razu płyn, co znakomicie wpływa na trwałość kwiatów.

Żadnych resztek liści ani łodyg pod wodą być nie powinno.

Jeżeli kwiaty zaczynają więdnąć,

można takie rośliny, jak bzy, chryzantemy, narcyzy podnieść jeszcze na jakiś czas, zanurzając łodygi do wrzątku: nalewamy gotującej się wody do obszernej, glinianej miski i wkładamy w nią kwiaty na kilka minut, a gdy woda przestygnie, dajemy rośliny do zwykłych flakonów.

Najdłużej trwają kwiaty, układane gatunkami: same bzy, same róże lub same narcyzy. Najładniej też wyglądają takie jednolite i jednobarwne wiązanki. Niektórzy wolą jednak silniejsze efekty kwiatów mieszanych. A wówczas ogrodnicza sztuka dekoracyjna nakłada szereg obowiązujących w bukietarstwie przepisów estetycznych, które brzmią następująco:

Zasadniczym tłem każdego bukietu musi być zieleni liści.

Można łączyć kwiaty żółte z fioletowymi — np. mimozę i fiołki, niebieskie z kolorem żółtym lub pomarańczowym (przylaszczki i kluczyki) albo czerwone z żółtym (tulipany w dwu odmianach).

Kolor biały i różowy najefektowniej wyglądają pojedynczo.

Natomiast szczególnie unikać należy łączenia dwóch odcieni koloru czerwonego, bo nie tak się ze sobą nie „klębi”, jak dwie różne czerwienie.

Czy i o ile do tych przepisów należy się stosować — to już rzecz indywidualnego gustu.

J. Chomentowska.

DOKARMIANIE PTAKÓW

„Przyjaciela poznajesz w nieszczęściu” mówi stare przysłowie, które właśnie w chwili obecnej ma największą wartość żywotną. Bo nadejdzie zima, to czas największej biedy, głodu i marznięcia dla wiernych sprzymierzeńców ogrodnika — ptaków. Przez poprzednie trzy pory roku niestrudzenie prowadziły ptaki walkę z rozmaitymi szkodnikami roślin uprawnych, tępiąc je w takiej ilości i tak skutecznie, jak nie zdolają tego dokonać najlepsze środki chemiczne. Teraz brak owadów, zimno dokucza, czas więc na nas obecnie, aby okazać się przyjacielem ptactwa, odwzajemnić mu się pomocą i opieką za wierne jego służbę w ogrodzie.

Zresztą nie będzie to trud zupełnie bezinteresowny: im więcej ptaków zdrowo przetrwa zimą, tem większe ich gromady staną na wiosnę do no-

wego walki z wszelkimi szkodnikami sadów i warzywników — tem większa będzie korzyść dla nas.

Jest kilka sposobów, jakimi przejawia się opieka człowieka nad ptakami w zimie.

Pierwszym z nich jest dokarmianie ptaków, mających zwykle dużo trudności w odeszukiwaniu żeru w tej porze roku. Za pokarm mogą służyć rozmaite mieszanek nasion, specjalnie sprzedawane w sklepach, kasze, nasienie lnu, konopi i słonecznika, makuchy, pozostałe po wyciśnięciu oleju, poślady, a wreszcie odpadki łoju i smalcu, bardzo cenne jako karma tłusta, dającą duży zapas ciepła. Często żywi się ptaki okruszynami chleba, ziemniakami itp. resztkami z kuchni. Użytkować je można tylko w stanie zupełnie świeżym i w tak małych ilościach, aby jednorazowo zostały przez ptaki zjedzone. W przeciwnym razie pokarm ten, leżąc na śniegu i deszczu, łatwo namaka i kwaśnieje, a wówczas zjedzony, powoduje rozmaite cierpienia, choroby lub nawet śmierć ptaków. Podawanie więc takiej żywności nigdy nie może być wskazane.

Co do pory karmienia, to najlepiej będzie karmić wcześniej rano, aby po długiej nocy zimowej mogły ptaki dostatecznie się nasycić. Dobrze jest powtarzać karmienie w godzinach południowych, nie później jak do trzeciej, gdyż o wczesnym zmroku ptaki idą spać i żywność zostaje niezdolna.

Zacząwszy raz karmienie, należy przeprowadzać je stale o jednej porze, nie opuszczając żadnego dnia aż do wiosny, gdyż przerwa w żywieniu może być powodem śmierci głodowej wielu ptaków, które zżęcone dożywianiem, ściągają gromadnie z dalszych okolic i nie mają dostatecznej ilości pokarmu w naturze.

Jako miejsce karmienia służyć może każda ubita i czysto wymięciona przestrzeń podwórka lub ogrodu. Można sypać żywność na śnie, można samemu budować zgrabne karmiki na słupku i pod daszkiem i na takiej tapecie podawać ziarno a do słupka przyklepać kulki łoju. Karmiki te muszą być przed daniem jedzenia zupełnie oczyszczone ze śniegu i wczorajszych resztek.

Wreszcie wzorowe karmiki są zbudowane jako automaty: nasypyany do środka zapas żywności samoczynnie wysypuje się stopniowo do żłobków,

skąd zostaje w dowolnych porach przez siaki wybrany.

Karmiki takie wyrabia w większych ilościach Spółdzielnia Leśników w Warszawie, ul. Alberta I nr. 12 w cenie 2.50 zł. za sztukę, skąd można je na zamówienie sprowadzić.

J. Ch.

Chowla araukarii

Araukaria należy do jednej z najczęściej spotykanych roślin pokojowych i dobrze pielęgnowana, może stanowić prawdziwą ozdobę każdego wnętrza. Jej iglastego kształtu liścieczki i prawidłowej budowy korona przy pominięciu nieco nasze świerki, stąd też niektórzy nazywają araukarię „chóinką pokojową”. Jednak araukaria na naszym terenie są cudzoziemkami, gdyż pochodzą z Ameryki i Australii, gdzie wyrastają w ogromne, 50-ciu metrów wysokości sięgające drzewa. W klimacie Polski daje się araukaria hodować tylko w pokoju, ale nawet tutaj ma sporo wymagań.

W ciągu lata można wystawić araukarię na balkon lub do ogródka, w miejsce osłonięte od wiatrów i lekko ocienione, teraz czas już najwznieść zabrak je z letniska do mieszkania. Jakie miejsce wybrać dla nich?

Przedewszystkiem araukarię nie znoszą nadmiaru ciepła i bezpośrednio na nie padających promieni słońca. Najlepiej więc będzie ustawić je na oknie od wschodu lub zachodu, w pokoju chłodniejszym, gdzie temperatura nie podnosi się nad +12 st. C., a może być niższa, nawet do +6 st. C., co wcale araukarjom nie szkodzi. Następnie wysyrzeć się trzeba przeciagów, które dla araukarii są bardzo szkodliwe.

Podlewanie w czasie zimy musi być umiarkowane i woda nigdy nie powinna zostawać na spodeczku od dołu. W lecie podlewa się więcej tak, aby ziemia na powierzchni stale była lekko wilgotna. Woda do podlewania nie może być wprost z kranu, gdyż taka jest zbyt zimna. Najlepiej napełnić konewkę wieczorem i po 12 godzinach stanąć w pokoju, podlać araukarię tak ogrzaną wodą.

Pamiętać trzeba o spryskiwaniu całej rośliny, przez co dostarcza się wilgoci liścieczkom i zmywa z nich kurz, tak bardzo szkodliwy dla wszystkich doniczkowych. Woda do spryskiwania musi być tak samo wystawała w pokoju, jak woda do podlewania. Latem spryskiwać można co ranka, w zimie raz na tydzień.

Mniej więcej co dwa lata trzeba rosnące araukarię wymagać przesadzenia. Robimy to na wiosnę, nim zaczyna wyrastać młode, zielone igielki na końcach pędów. Nowa doniczka musi być wyszorowana, z otworem na dnie dla odpływu nadmiaru wody i o jeden tylko numer większa od dawnej. Otwór w dnie przykrywa się czerepem i przesadza araukarię do ziemi, złożonej po połowie z ziemi liściowej i wrzosowej, dobrze ze sobą zmieszanych, z dodatkiem gruboziarnistego piasku. Korzeni przytłaczamy, natychmiast bardzo trzeba uważać, aby nie sarsić za głęboko. Po przesadzeniu — podlać i postawić w półcieniu.

Dobre przyjęta araukaria wkrótce zaczyna rosnąć. Zdrowa roślina ma na końcach pędów jasno-zielone igielki nowego przyrostu i gałązki wzniezione do góry. Opuszczanie gałęzi i brunatnienie igiel, są dowodem choroby, najczęściej wynikłej z nadmiaru ciepła, przeciągu lub wadliwego podlewania.

Rozmnażanie araukarii w polskim nie daje rezultatów, konieczna do tego jest szklarnia. Odmian araukarii jest kilka, a najpiękniejsza z nich, o niebieskawych igielkach, jest jednocześnie najgrzeszniejsza w hodowli. Dlatego bezprzebieżnie brać odmiany o ciemnozielonych, jednych liściach i o zwartej budowie, odporne i dobrze rosnące w pokoju.

J. Chom.

Prawo w ochronie ogrodnictwa

Prawdziwą plagą naszych ogrodów w ogóle, a ogrodnictwa podmiejskiego w szczególności są kradzieże, których ofiarą padają nie tylko owoce czy kwiaty, ale nawet całe krzewy i świeżo posadzone drzewka.

Dlatego na czasie będzie przypomnienie właścicielom i dzierżawcom ogrodników, że istnieje przepis prawny, surowo ścigający sprawców szkód w ogrodach.

Brzmienie jego w dosłownym wydruku jest następujące:

Rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11. VII 1932 r. (Prawo o wykroczeniach). Dziennik Urzęd. Nr. 60 poz. 572. Rozdz. VI. Wykroczenie przeciw mieniu.

Art. 54 § 1. Kto uszkadza cudzy ogrodek warzywny, owocowy lub kwiatowy, drzewo owocowe, krzew owocowy lub drzewo przydrożne, podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 5000 zł.

Art. 54 § 2. Nadto orzeka się na rzecz poszkodowanego nawiazkę w wysokości trzykrotnej wartości zrządzonej szkody.

Art. 55 § 1. Kto z cudzego ogrodu zabiera bezprawnie w nieznacznej ilości owoce, warzywa lub kwiaty, podlega karze aresztu do dwóch tygodni lub grzywny do 500 zł.

Art. 55 § 2. Nadto orzeka się na rzecz pokrzywdzonego nawiazkę w wysokości od 10 do 20 zł.

Drobne rady na zimę

Chrońmy krzewy owocowe przed śniegami i wichurą! W czasie silnych i mokrych opadów śnieżnych w połączeniu z wichurą, mogą krzewy owocowe (agrest, porzeczki) ulec uszkodzeniu przez połamanie pędów pod wpływem nacisku masy śnieżnej lub gwałtownego wiatru. Celem ochrony tychże, należy powiązać je na czas zimy powrośkami, przez co zapobiegamy ewentualnemu złamaniu pędów.

Plasko korzeniące się drzewa karłowate na pigwie i rajskiem szczepione, mogą w czasie silnych mrozów ulec przemarznięciu korzeni. Dla ochrony przed tą ewentualnością, należy obłożyć ziemię dookoła nich nawozem słomianym lub ściśniętym.

W. Postępek — Rolnik Śląski.

Z CAŁEJ POLSKI

JEDNEGO DNIA OTWORZĄ SIĘ BRAMY WIEZIEN

Departament Kanny Ministerstwa sprawiedliwości wydał przygotowawcze zarządzenia w sprawie technicznej strony wykonania nowej ustawy amnestyjnej, która ogłoszona będzie w Dzienniku Ustaw natychmiast po uchwaleniu jej przez Sejm ustawodawczy.

Jak ustalone zostanie więźniów odzwyczajonych z więziennych, którzy ułożą specjalne listy osób korzystających z amnestji. Zwolnienie z więziennych przeprowadzone będzie w miarę możliwości w ciągu jednego dnia. Tylko w więzieniach większych bądź też oddalonych, wypuszczenie amnestjonowanych potrwa do 2 dni. Intendenci więziennych zawczasu przyszykują odzież własną odbywających kar i rzeczy pozostałe w depozytach. Równocześnie obliczane są oszczędności więźniów uzyskane w czasie odbywania kar dzięki pracy w warsztatach itp.

Wraz z ogłoszeniem amnestji oczekiwane jest zarządzenie władz kolejowych, przysyłające zniżki przejazdowe b. więźniom na powrót do gmin rodzinnych.

„KREWNY” MORGANA PRZEKROCZYŁ NIELEGALNIE GRANICĘ

Ostatnio przekroczył nielegalnie z Niemiec do Polski granicę jakiś osobnik, który podawał się za zięcia milionera amerykańskiego Morgana.

Nielegalnie przekraczający „krewniak” Morgana pomimo swego bogactwa, przejechał się wozem w arszenie gminnym, skład przekazywany został władzom sądowym. „Zięć” Morgana przekroczył granicę pod karnymi na Kaszubach.

SUKCESY BYDGOSKIEGO PSA POLICYJNEGO.

Polica bydgoska posiada obecnie słynnego już psa policyjnego „Gaikę”. Pies ten ustanowił swego rodzaju światowy rekord, tropiąc na odległość blisko 20 km. po b. słabych śladach. Mając znakomitą węch, pies oddał już niejedną błogosławioną usługę, a obecnie do rekordu jego sukcesów dochodzi jeszcze jeden. Pod Fordonem w wioskach ktoś systematycznie kradł ostatnio drób. Nie mogąc wytropić złodzieja „policja” fordowska wezwwała „Gaikę” i ta rzeczywiście wykazała sprawców kradzieży w osobie dwóch samotnych gospodarzy z Mariam-

**Tran leczniczy, świeży
oryg. norweski „Goldmedal”
nadszedł i poleca go: —8854
SKŁAD APTECZNY
M. JAGIEŁŁOWICZ**

polu, u których istotnie część „pierzastego łupu” znaleziono w czasie dokonanej rewizji.

ZAGADKOWA ZBRODNIĄ POD ŁUCKIEM.

W nocy na 13 bm. kol. Andrzejówka w pow. łuckim, wybuchł zagadkowy pożar w zabudowaniach Jana Piejuka. Sąsiedzi natychmiast rzucili się na pomoc, tłumiąc ogień. Wyważono drzwi od izby.

Tu ratującym przedstawił się straszny widok. Na ziemi w kałużach krwi leżały zwłoki zamordowanej uderzeniem ostrza siekiery żony Piejuka. Antoniny, zaś trzej dzieci, ciężko poranione wylży się z bólu.

Władze wszczęły dochodzenia w celu wyjaśnienia przyczyny i bliższych okoliczności zbrodni.

PROGRAM RADJOWY

RECITAŁ RADJOWY WALERJI JEDRZEJEWSKIEJ

Interesująco przedstawia się radiowy program recitału śpiewającego Walerji Jedrzejskiej, składa się bowiem z utworów współczesnych kompozytorów włoskich. Radjośluchacz będzie mógł poznać pieśni A. Alfano, I. Pizzetti, F. Alfano itd. Audycja tę o godz. 16.20 w dniu 18 bm. nadaje Lwów na wszystkich rozgłoszeniach.

KWINTET B-DUR RIMSKIJ-KORSAKOWA

Kwintetu b-dur Rimskij-Korsakowa przedstawia fortepianowi 4 instrumenty dęte: flet, klarnet, waltornie i fagot. Zmieszany kolorystyczny Korsakowa, tak charakterystyczny dla tego kompozytora przejawia się również w utworach kameralnych w tym wypadku w zestawieniu instrumentalnym kwintetu Kwintet b-dur wykonany będzie w radio po raz pierwszy dnia 18 bm. o godz. 18 przez Ignacego Rosenbauma, Edmunda Wojakowskiego, Teofila Radnickiego, Józefa Czarnieckiego i Leona Schultza.

ZOFIA TERNE ŚPIEWA W RADJO

Uroczą, dowcipną, jakże czasem stylową. Zofia Terne wystąpi w Polskim Radjo dn. 18 bm. o godz. 20 w swoim repertuarze wesolich piosenek. Część orkiestrowa koncertu pod dyrykcją Stanisława Nowaka nosi również charakter lekki, rozrywkowy.

WTOREK 17 GRUDNIA

6.30 Pieśń poranna, piosenka do gimnastyki i gimnastyka. 6.50 Orkiestra Edith Lorand (płyty). 7.55 Pare informacyj. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.15 Audycja dla szkół (dla dzieci młodzież). „Śpiewamy koledzy” — poprowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 12.35 „Melodia za melodią”. Wzianka w takt. J. Wopaleńskiego. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 Z rynku pracy. 13.35 Muzyka lekka: Piosenki śpiewa Stefan Witas (płyty). 15.15 Wiadomości o ekspozycji polskiej. 15.20 Wiadomości giełdowe. 15.25 Życie artystyczne i kulturalne Śląska. 15.30 Recital fortepianowy Janiny Rosenberg-Schmidlerowej. 16.00 Skrzynka PKO. 16.15 Recital skrzypcowy Władysława Syrewicza. 16.45 „Cała Polska śpiewa” audycja poprowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 17.00 „Wielkie i drobne wyzwalaczki”. Rządki metale w codziennym użytku” odczyt wygł. inż. Ludwik Awin. 17.15 Muzyka salonowa w wykł. małej orkiestry pod dyr. Górzyskiego. 17.50 „Encyklo-

Niniejszem zawiadamiamy P. T. Odbiorców, że dnia 16 bm. sklep przy ul. Dęblńskiej Nr. 1 w Sosnowcu otwarty będzie bez przerwy od godz. 9 ej do 21-ej.

Sprzedaż biletów tramwajowych odbywać się będzie w sklepie od godz. 9-ej do 12-ej i od 14-ej do 19-ej.

Elektrownia Ouregowa w Zanębin Dąbrowskiem Sp. Akc.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

ZDOLNA
stenotypistka, władająca biegle językiem niemieckim i francuskim potrzebna. Oferty z życiorysem i podaniem referencji do Administracji „Kurjera Zachodniego” pod „Energię” 9117

KUPNO i SPRZEDAŻ

NA GWIAZDKĘ
w dużym wyborze poleca: kolnie, krawaty, pończochy, rękawiczki, kalosze oraz wszelką galanterię po cenach konkurencyjnych Zygmunta Prószkińskiego, Sosnowiec, Modrzejowska 30.

UZDROWISKA

KRYNICA
Pensjonat „Sancerre” centrum w pobliżu tereny narciarskie, poleca pokoje (centralne ogrzewanie) z utrzymaniem na sezon zimowy od 6 zł. 9943

OJCÓW

piękną zima, młoty po był w pensjonacie — „Jadwiga”. Bodynk murywany, centralne ogrzewanie, kaminiarzka, łazienki — telefon Ojców 2. 9250

Różne

FOTOGRAFIE

do ubezpieczalni: najdokładniej Rodziny, Mieszkańców, Sosnowiec, Piłsudskiego 20. Uwaga: Filij na Pogoni nie posiadamy 8378

NAJWYTWORNIEJ

SZE stroje balowe i praktyczne garnitury biurowe, spacerowe, wizytowe, panta jesienne, zimowe oraz futra najtaniej wykonuje Zakład Krawiecki T. Trybulecki, Sosnowiec, 3-go Maja 11a. 9006

ZGUBIONO

dwa weksle po 50 zł. in blanco żyrowane oba przez Janę Włodarczyka i Macieja Zgodę, które się umiawia. — Wzlewna gm. Sułkowska 9162

CZY

już wziętyście Panie w „Zagłęb” wiedzą o tem? że audycja — trwała, parowa i elektryczna z gwarancją od 6 — 8 miesięcy kosztuje tylko 5 zł. w firmie: NOWAK — Orle 11 9197

ZOSTAŁA

zardzona harmonia z mieszkaniami na 24 basy, 3-ech szafach, kłoby wieścił się iakowa znajduje niech zawiadom: na nagrodę 10.30. Boleśław Rogożnik, wieś Chruszczów, powiat Zawierciański. 9255

ONDULACJE

trwała z gwarancją oraz wodną wykończony zakład fryzjerski: pierwszorzędnym Sosnowiec, ul. Dęblńska obok sklepu Elektryczni. 9278

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów

o regularne wpłacenie prenumeraty
za Grudzień 1935 r.

1054 Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

ZAKŁAD STOLARSKI MEBLOWO-BUDOWLANY

właśc. **Cichy Antoni**

mistrz stolarski

SOSNOWIEC, ul. Piłsudskiego Nr. 52

Wykonuje wszelkie roboty meblowe od najskromniejszych do najwykwintniejszych według najnowszych katalogów krajowych i zagranicznych.

wykonanie pierwszorzędne pod gwarancją
Ceny kryzysowe.

Warunki płatności b. dogodne.

Czysta okazja sprzedaż mebli. 9103

pedja mówiona” inż. Stanisław Broniewski. 18.00 Recital śpiewaczy Adeliny Korytko-Czapkiej. 18.30 „Jakie zabawki ofiarować dzieciom na święta” odczyt wygł. dr. Stanisław Kubisz. 18.45 Koncert reklamowy. 19.00 Feljeton sportowo-turystyczny. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert symfoniczny. Wykonawcy: orkiestra pod dyr. Pawła Kaempera. 22.30 „Cierpienia seksualne niewenierzyne” pogadanka dla lekarzy wygł. dr. Leon Wernic. 22.45 „Za naszą i waszą wolność” odczyt wygł. dr. Stanisław Węgrzyn. 23.05 Muzyka taneczna.

Podarunki Gwiazdkowe

Perfumy, Wody kwiatowe, Mydła, Kasety, Komplety do manicure do golenia, Rozpylacze, szklane i kryształowe, Lustra, Piękne pudernieki i t. p. — Moc nowości w bardzo dużym wyborze poleca:

„SIŁA”

Hurt! Ordery na choinkę — Świeczki — Zimne ognie. Detal!

Sosnowiec — Hale Rozwoju 9236

NIEZRÓWNAJNY KRÓL HUMORU

EDDIE CANTOR

w swojej najnowszej i najlepszej, kipiącej dowcipem komedji muzycznej, częściowo kolorowej p. t.

„NOCE EGIPSKIE”

KINO ZAGŁĘBIE

Chopin -- piewca wolności

Film bliski sercu każdego Polaka — osnuty na tle powstania listopadowego. W roli gł. WOLFGANG LIEBENEINER, SYBELLA SCHMITZ, RYSZARD ROMANOWSKI, HANNA WAAG
Realizacja: GEZA V. BOLVARY.

NADPROGRAM: NAJNOWSZY TYGODNIK PARAMOUNTU.

KINO EDEN

ALARM w NOCY

Kapitałny film sensacyjny — erotyczny o bogatej, wspaniałej wystawie

W rol. gł. VIRGINIA BOUCE i RICARDO CORTEZ.

Nadprogram: TYGODNIK FOXA i PATA.

KINO „Palace”

w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

SOSNOWIEC, ul. Piłsudskiego Nr. 4.
Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 14 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Wieraz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.;
w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz.
Szerokość spacji przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedzielę i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przesłanie nie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERWIS DROBNE OGŁOSZENIA
Po 10 słów w każdym kosztuje:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłata po 5 gr.

Redakcja „Kurjera Zachodniego”
BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZĘSTOCHAŁA, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosek p. Łacińskiego. — KIELCE, Siemkiewicz 45. — ŁĄNY, Władysław Jaworski. — OLSZYSTA, Rynek, kiosek p. Kordasowskiego. — STRZEMIĘSZYCE, kateg. W. Baginski. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosek p. Krupy. — ŻARÓW, F. Numburg. — MYŚKÓW, kiosek St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURIER ZACHODNI” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 6 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYBIEWSKI